

AVE MARIA

April 1928.

20. letnik.

Manager:
Rev. Blanko Kavčič.
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.
Phone Lemont 100-J2

"AVE MARIA"

Issued every month by
THE FRANCISCAN FATHERS
P. O. Box 443,
Lemont, Illinois.

Editor:
Rev. Salezij Glavnik,
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.

In the interest of the Order of St. Francis.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Pregledala in odobrila: Rev. Jeronim Knoblehar, cenzor; in Very Rev. Benigen Snoj, komisar.

Iz upravnništva.

Mnogokrat nam pišejo dragi čitatelji "Ave Maria", da nimajo dovolj dobrega čtiva. Da bi jim ustregli, nabavili smo veliko število zelo lepe in cenene knjige "ZVEZDICE in CVETICE". Ta knjiga ni samo poučna, ampak tudi zelo zabavna. Vnjej boš našel veliko zanimivega, kar ti je bilo morda do sedaj neznano, iz narave in o njenih silah, obenem ti pa pisatelj za mladino profesor Anton Kržič povzdigne srce k Njemu, ki je vse to iz nič priklical in tako modro uredil. Ravno zaradi te svoje pristrčne enostavnosti in ljubkosti je ta knjižica vredna, da vsak Slovenec seže po njej. Obsega 302 str. stane pa samo 40c.

Imamo pa tudi v zalogi vsakovrstne molitvene knjige, slovenske in angleške. Zlasti je zelo lepa in primerna knjiga za Marijini mesec majnik: **Navodilo za pravo pobožnost do Matere božje, Kraljice src**". Knjiga vsebuje več tridnevnic, šestdnevnic in devetdnevnic, ki se pa dajo vse zedinit v preišljevanja za majniško pobožnost. Ta molitvenik obsega 258 strani in stane vezan samo 35c.

NA ZNANJE: Za nagrado vsakemu novemu naročniku na mesečnik "AVE MARIA", ki pošlje naročnino \$3.00 naravnost na Upravištvu—Ave Maria, Box 443 Lemont, Ill., podarimo eno teh dveh knjig, katerokoli si sam izbere v dar.

Naš potovavni zastopnik **Mr. Frank Ulčar** se sedaj nahaja v Državi N. Y. Upravištvu Ave Maria ga rojakom prav toplo priporoča kot vnetega razširjevalca katoliškega čtiva med našim ljudstvom.

Naš marljivi sotrudnik v upravništvu Ave Maria in **redovni sobrat Fr. Ciril Jordan** bo meseca aprila obiskal naše naročnike v slovenski naselbini v Jolietu. V priznanjê za obilno število naročnikov, ki nam jih je dal Joliet, smo ob priliki 20 letnice kar obstoji naš list posvetili to številko jolietski fari.

Našega sotrudnika Fr. Cirila ob tej priliki toplo priporočamo Jolietčanom in želimo, da bi se mu posrečilo med njimi podvojiti število naših naročnikov. Idite mu na roke in priporočajte ga pri svojih prijateljih in znancih.

UPRAVNIŠTVO AVE MARIA.

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe Kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega Komisarjata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

April, 1928.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

20. Letnik.

Urednikova prošnja.

Ave Maria stopa z letošnjim letom v dvajseto leto svojega obstoja. Doba dvajsetih let v življenju časopisa ni majhna. Treba je veliko truda in žrtev. Tisti, ki list berejo se po večini tega ne zavedajo. Zavedajo se pa tega tem bolj časnikarji in uredniki. Zato se navadno ob jubilejih nekoliko zamislijo in pogledajo nazaj in izmerijo pot, ki so jo prehodili.

Ave Maria je svoj jubilej nekako prežrla, da si se ga zaveda in se ga spominja. Spominja se težav, spominja se pa tudi dobrih ljudi, ki so jo že spočetka podpirali in jo pozdravili. Zlasti teh dobrih ljudi se spominja in edina njena želja ob dvajsetletnici je, da bi se krog teh dobrih ljudi razširil. Po vseh naselbinah se raztreseni njeni prijatelji in dobrotniki in zato Ave Maria vse naselbine ceni in spoštuje. Presenetiti jih hoče s posebnim darom.

Z mesecem aprilom bomo začeli pisati odlomke iz zgodovine slovenskih naselbin po Ameriki. Tako upamo, da bo Ave Maria najbolj ustregla naročnikom, obehem pa si bo pridobila novih prijateljev in podpornikov. Novih prijateljev in naročnikov potrebuje sama, da bo lažje napredovala, novih prijateljev pa potrebuje tudi zato, da bo več koristila dobri stvari.

Ravno radi dobre stvari je stopila v

življenje pred dvajsetimi leti. Dobro stvar brani in zagovarja še vedno in dobro stvar bo zagovarjala vse dotlej, dokler bo obstojala. Zato bo vsak, ki mu v srcu tli iskrica za blagor in dobrobit našega naroda v Ameriki, z veseljem stopil med njene zagovornike in ji pridobil vnetih bravcev. Ave Maria bo vsakemu hvaležna. Tisti, ki jo izdajajo, namreč slovenski frančiškani, bodo z duhovnimi dobrotami povračevali vse dobro, storjeno jim radi Boga. Torej bo vsak naročnik imel dvojno korist od Ave Marije: list sam in molitev redovnikov.

Ob dvajsetletnici pa hočemo še na poseben način razveseliti svoje dobrotnike in naročnike. Spomnili se bomo zaporedoma slovenskih naselbin po Ameriki. Začeli bomo z Jolietko naselbino in njej predvsem je posvečen mesec april. Mesec maj smo določili za slovenske naselbine v Clevelandu, v mesecu juniju pa nameravamo počastiti slovensko Chicago. Tako bomo šli naprej, dokler ne bomo končali z vsemi glavnimi naselbinami.

Seveda potrebujemo tudi v tem oziru pomoči. Obračamo se vsled tega na prečastite gospode duhovnike, da bi nam šli na roko. Da bi nam poslali podatkov in klišejev, zato prosimo. Če nimajo sami dovolj časa, naj določijo take osebe, ki bi hotele poslati poročila. Obra-

čamo se na vse Slovence po širni Ameriki, da nam pošljejo svoje spomine. Obračamo se zlasti na slovenska društva, naj nam pošljejo podatke o svojem postanku in razvoju. Čim več podatkov bomo dobili, tem izčrpnje bo naše poročilo. Če bo pa kljub temu nedostavno, kar bomo pisali, naj se zavedajo ameriški Slovenci, da smo imeli najboljšo voljo. Zato bomo z veseljem sprejemali popravke in jih bomo na željo objavili pozneje v koledarju.

Namen teh naših poročil iz zgodovine slovenskih naselbin po Ameriki je zlasti ta, da bi zbudili samozavest slovensko in da bi pripomogli slovenskemu imenu do spoštovanja pri naši mladini. Ko bo mladina videla, kaj vse to storili njihovi očetje, bo bolj vzljubila njihov jezik. Ker ne ljubi dovolj slovenskega jezika, zato predvsem se ji zdi škoda žrtev, da bi se ga učila.

Sedaj Vam je znan naš namen. Pojdite torej na delo z nami in pošljite nam čim prej poročil iz Vaše naselbine! Iz katere naselbine bomo imeli več podatkov, tista bo prišla prej na vrsto. Zgodovinske podatke bomo porabili za posamezne številke Ave Marije, kar pa se je v kaki naselbini zgodilo v tekočem letu, tisto bo prišlo v koledar.

Vse prispevke pošljite na urednika Ave Marije, Box 443, Lemont, Illinois.

Ob srebrnem studencu.

France Jaklič:

X.

D tistega trenutka, ko je škofov žolnir Kancijan Anderlajn videl skrivnostni studenec v idrijski grapi in se prepričal, da ondi ne curi samo bistra studenčnica, temveč da se nabira tudi svetlo srebro, ni imel več miru. Življenje in služba na loškem gradu se mu je zdela čimdalje bolj pusta in plača borna, da se mu je začelo bivanje v Loki studiti. Zavidal je srečnega kmeta v oddaljeni grapi, ki prestreza tekoče srebro, ki si brez truda nabira bogastvo in si ž njim sladi življenje.

“Ali še teče srebronosni studenec? Kaj dela kmet? Koliko je že iztržil za dragoceno kovino?”

Te misli so ga razburjale in mučile in da bi se pomiril in dobil željena pojasnila, je pazil, kdaj bo zagledal Alojna. Ko so prihajali ob tržnih dnevih tovarniki v Loko, je poizvedoval, kdo je videl kmeta s srebrom, katerega je poznal marsikak Ločan od tistega dne in se je zanimala zanj vsa Loka.

Toda ni ga bilo od nobene strani, nihče ga ni več videl, tudi zlatar ne, ki ga je pričakoval, niti “pri Katrini” ga niso videli, kjer bi ga pač ne bili prezrli. In ker se je v Loki vedelo, da so ga bili izročili Tolminski oblasti, so tudi zagnali:

“V Tolminu je končal. Za pedanj so ga vzdignili od zemlje, kakor vsakega tolovaja. Prav je tako. Vislice za tiste, ki segajo po tujem blagu.”

To so ugotovili v Loki potem, ko se je bilo doglalo, da ni nihče več prinesel v Loko srebra, vsaj k zlatarju ne, kakor je trdil.

Anderlajn pa ni bil zadovoljen s pojasnili, pa tudi ugovarjal jim ni. Vedel je, da Alojna tedaj ni videl Tolmina in da ga tam niso mogli povišati na vislice, da so vzroki drugačni, ki odvrčajo Alojna od Loke.

“Ali je mrtev? Ali je presahnil studenec?”

Pa naj bo kakorkoli, misli na studenec se ni mogel iznebiti. In z mislimi je ostala želja po srebru in zložnem življenju, prevzel ga je pohlep po bogastvu in življenje na loškem gradu mu je zamrzelo.

Pustil je tedaj službo pri brižinskih škofih in se je podal čez Ljubelj na Koroško, kjer je bil doma in kjer je nekdanj delal v rudokopih.

Tam je iskal ljudi, ki so imeli kdaj opravka z živim srebrom, da je poizvedel, kako se ga išče in kako se ž njim ravna.

In ko je izvedel vse, kar je hotel in si je nabavil potrebno rudarsko orodje, tedaj je otvoril konja in se vračal čez Ljubelj. Vleklo ga je v grapo k Alojnu.

Mohor Alojna tiste noči ni zatisnil očesa. Ne-

miren se je obračal na slami, ves v skrbeh, zakaj prihod Kacandrov ga je vznemiril.

“Kaj hoče?”

Na vprašanje, ki se mu je vedno vsiljevalo, je odgovarjal:

“Srebra hoče! Kaj ni rekel: odprli bomo zaklad?”

“Ha! S kakšno pravico!”

Tedaj se je v Alojnu vse uprlo in žal mu je bilo, ker se je bil udal in odkril skrivnost. Nevolja na sinove ga je obšla, ker mu nista hotela pomagati, da bi se bil znebil nadležneža in žena je bila premeška.

“Zdaj je pa prišel! Sitnež!”

Kajpada bo Alojna branil svoje. Ničesar mu ni dolžan. Pokazal mu je pač studenec, kakor sta se bila pogodila, kaj družega ni bilo v pogodbi.

“Ha! Ničesar ne more zahtevati!”

Kancijan Anderlajn ni bil prišel s slabim namenom. Hotel je pomagati neokretnemu kmetu in biti deležen dobička, ki bi ga prinesla njegova pomoč.

Zato se je najprej zanimal za studenec.

“Povej mi, ali priteka še srebro v studenec?”

“Kaplja še,” je povedal Alojna nevoljen, zakaj slabe volje je bil, ko je videl, da ima Kacander samo srebro v mislih.

“Se mi je zdelo. Blaga ni bilo, zato te ni bilo v Loko.”

Alojna mu ni odgovoril ničesar, ker mu ni hotel povedati, da je tovoril z blagom v druge kraje. Zakaj bi netil pohlep v Kacandrovem srcu, ko že itak preveč hlepi po bogastvu, da je pustil službo v Loki in se je namenil iskati zaklade srebra.

Ker mu Alojna ni odgovoril, je Anderlajn mislil, da je bil z odgovorom pogodil pravo ter je nadaljeval:

“Kaplja samo, si rekel! To ni nič! Kdo bo čakal?”

“Meni se ne mudi nikamor!”

Anderlajn se je zakrohotal:

“Samo nespametni govori tako. Postaral se boš, ko boš lovil kaplje, zaklad boš pa drugim pustil, namesto, da bi ga užival sam. Kje si z razumom?”

Sedaj se je Anderlajn zasukal tako, da je govoril z vsemi in je nadaljeval:

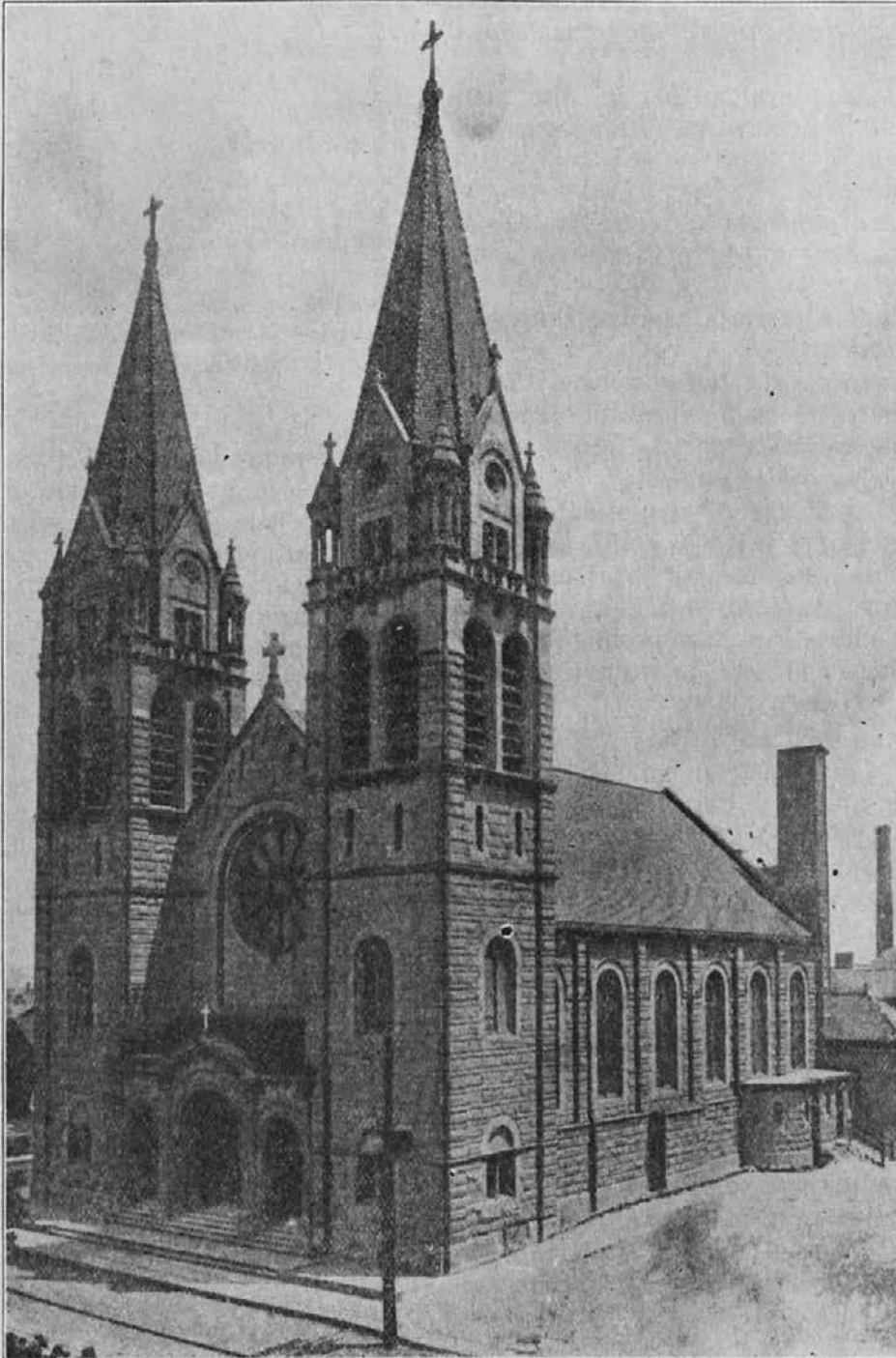
“Poslušajte! Breg, v katerem izvira studenec, hrani srebrno rudo. Voda izpira rudo in jemlje srebro seboj, kolikor ga ne ostane v votlinah in razpokah. Samo nekaj srebra pride na dan, vse drugo je nakopičeno v zemlji. Tam je zaklad! Do njega moramo priti in ga vzdigniti. Ali ne?”

Pogledal je obraze, da bi videl, kako delujejo njegove besede. In ko je videl, da se jih prijemlje, je dejal:

“Voda nam kaže pot. Spustimo se v zemljo in sledimo vodnim žilam, pa ni vrag, da ne bi prišli do zaklada, ki je gotovo notri, ker drugače bi voda ne

“Zaklad bom sam vzdigoval. Z nobenim ga ne bom delil, ki ni mojega rodu!”

Te misli so bile dozorele v njem tisti hip, pa ni čisto nič pokazal, kaj misli in je bil kaj nezadovoljen z ženo, ki je nepremišljeno pritrjevala Kacandru.

—
Velika
cerkev

—
sv. Jožefa v
Jolietu.

prinašala srebra. Vzdignimo zaklad in vsi bomo imeli dovolj.”

Anderlajn je sprevidel, da je ubral prave strune, da je celo žena zadovoljno prikimavala. Tudi gospodarju je ugajalo pojasnilo, toda soglašal ni s končnim izvajanjem Kacandrovim.

“No! Ali se strinjaš z mojim predlogom? Kaj premišljaš?” je vprašal Anderlajn gospodarja, ki se je obotavljal.

“Zaklad naj bo tam, kjer je skrit. Nihče ga ne bo vzdigoval,” je odločil naposled gospodar.

“Tako trapast ni nihče, da bi pustil zaklad v

zemlji," se je zagnal Anderlajn. "Ali naj segnijo tam? Jaz pravim: Uprimo se in ga vzdignimo ter si ga razdelimo."

Alojna je svojce jezno ošinil z očmi, ker je videl, kako sprejemajo Kacandrovo mnenje, kako so mehki, da bi jih nagnil Kacander, kamor bi jih hotel, kar pa gospodarju ni bilo prav. S svojimi načrti pa ni mogel na dan vpricho tujca, ki je zasledoval svoj dobiček.

Alojna je samo zmajeval, in ker ga niso razumeli, so se mu čudili. Žena se pa ni mogla premagovati ter mu je rekla:

"Si pa res neumen!"

"Tvoj jezik nima pameti!" se je zagnal Alojna proti ženi in je poudaril odločno: "Nihče ne bo vrтал po naši zemlji."

Kajpada je tudi Anderlajn spoznal njegove misli, pa je spregovoril:

"Dobro! Razumem te! Bojiš se me. Deliti nočeš dobička in hočeš vse sam pograbit. Toda ne boj se. Nič več nočem kakor drugi. Kolikor nas bo delalo, na toliko delov bo šel dobiček."

O, Alojna je bil svojeglav. Nič si ni dal dopovedati in nespametno se mu je zdelo deliti, ker je bil zaklad na njegovem svetu, torej po vsej pameti in pravici samo njegov. In če bi se bila vsa njegova družina udala Kacandru, sam bi se ne bil. Vsem bi se bil ustavljal. In ker ni hotel pritrditi Kacandru, je ta nadaljeval:

"Lej! Ti veš, da sem tvoj prijatelj in da ti nočem kaj slabega. Loški kastelan mi je ukazal, da te ženem v Tolmin, kjer bi te bili sukali in sukali in nihče ne ve, kako bi se bilo končalo. Izpustil sem te in se podal v nevarnost, da mene vržejo v ječo. Poznal sem tvojo skrivnost, pa je nisem izdal nikomur. Pustil sem službo in prišel sem, da vzdignemo zaklad in si ga razdelimo, da nihče ne bo izvedel. Ha! Mar nisem pošten?"

"Kaj nisem jaz?" je zarohnel Alojna, ker je videl, kako vplivajo Kacandrove besede na njegove ljudi. "Kaj se nisem držal pogodbe? Pokazal sem ti studenec, o drugih rečeh pa ni bilo govora. Tako neumen nisem, da bi ti vrgel v naročje zaklad, ki leži v moji zemlji. Sam ga bom vžival."

Zdaj, ko je Alojna razgrnil načrte, ki jih je bil zasnoval v svoji glavi, je Anderlajn sprevidel, da mora začeti drugače, da zruši načrte in reši iz razvalin kolikor bo mogoče.

Rekel je odločno:

"Kaj je zaklad v zemlji tvoj? Motiš se!"

"Kaj ni? Kar zraste na moji zemlji, je moje in moje je vse, kar je v zemlji pod mojim svetom. Do pekla ga lahko odkopljem."

"Ni res! Ti ne veš! Ruda v zemlji je last graščine, pod katero spadaš, da veš."

Toda Alojna se ni dal ugnati.

Rev. Fr. S. Šušteršič,
ustanovitelj župnije sv. Jožefa.

"Ti boš meni pravil? Ti boš krivo tolmačil, kar pamet vendar jasno kaže?"

"Tako je, kakor sem povedal. Saj se nisem jaz izmislil. Tako govori rudarska postava, ki je po vsem nemškem cesarstvu enaka in ista v koroških planinah, kakor v teh gorah."

"Postava gor, postava dol! Jaz bom odkopaval zaklad, pa nihče drugi!" se je potrkal Alojna.

Anderlajn se mu je pa posmešnil:

"Pa imaš pravico? Kje imaš pa pergament? Pokaži mi ga!"

"Pergamenta ne potrebujem. Pravico si bom pa sam naredil. Poznal bi rad tistega, ki bo segal v mojo pravico. Naj le poskusi kdo!"

Alojna je bil ves razdražen in Anderlajn je sprevidel, da zdaj ne doseže ničesar, zato je odnehal in čakal, da se umiri.

XI.

Anderlajn se je bil preveč zamislil v Alojnovu srebro, da bi odnehal, zakaj zakladi, ki jih je gledal v duhu, so se mu zdeli neizčrpni. Ko bi prišli popolnoma do njih, bi jih imeli dovolj on sam in Alojnovi. Hipoma bi bile skrbi za vsakdanji kruh nepotrebne, vsi bi bili preskrbljeni za starost, ničesar bi ne manjkalo in vsem željam po razkošju bi lahko ustrezali. Nebesa bi imeli na zemlji.

(Dalje na zadnji strani.)

Smrt -- kje sedaj je zmaga tvoja?

J. K.

OMUR niso znane "status quo"-razmere v sv. deželi sploh in v Jeruzalemu še posebej, se bo čudil nad tem, da je bilo treba veliko diplomatske spretnosti od strani angleške politiške uprave, da se je moglo popraviti od potresa lansko leto po ba. Popravili bi jo bili radi katoličani latinskega obreda na svoje stroške, pa so se temu protivili kristjani iztočnega obreda, razkolniki. Tudi ti so želeli škodo popraviti na svoj račun brez tuje pomoči, toda to ni bilo po volji ne katoličanom in ne razkolnim Armencem in Sirijanom.

Cerkev božjega groba je sicer lastnina potomcev neke mohamedanske plemiške rodovine iz časov saracenskega sultana Saladina, — vporabljajo pa jo in po potrebi popravljajo in vzdržujejo vse za to po določilih famoznega "status quo" vpravičene verske ločine. Da, — res, — "Razdelili so si Njegova oblačila, za Njegovo suknjo pa so vadjali," — od Njega ustanovljena Cerkev je razdeljena, za cerkev iz kamna, ki čuva Njegov grob, pa vadjajo in se prepirajo, kedo naj jo popravlja.

Za enkrat so se zedinili, da bodo v cerkvi božjega groba streho popravili grški razkolniki, stopnice v votlino najdenja sv. križa katoličani latinskega obreda. Sirijanom pa in Armencem so bili odločeni neki drugi deli cerkve za popravo. Mohamedanci se vesele razprtije med kristjani, ker jim prinaša dobiček.

Ni ga kraja na celem svetu, ki bi vzbujal med človeštvom večje zanimanje, kakor je ravno cerkev božjega groba v Jeruzalemu. Svetopisemski rajski vrt sam, ako bi ga našli, bi ne mogel razviti večje privlačne sile, kakor jo ima grob Boga-človeka.

Pred zaprtimi vratmi rajskega vrta stoji na straži angelj z mečem v roki, t. j. neznana nam je sedaj lega tega vrta; pred grobom Zveličarja in odvaljenim kamnom pa straži mohamedanec, gospodar sveetišča.

Pa naj straži, saj je grob, v katerem je Gospodar življenja strl okove smrti, nehal biti grob, ječa za uničeno življenje; sedaj ravno skozi ta grob vodijo vrata v novo življenje, neminljivo življenje. Pred njim ne straži angel z mečem, da bi branil vstop, ampak čaka Tisti, ki je rekel: "Jaz sem pot, resnica in življenje; — pridite, — idite za menoj."

V skalo vsekan Jezusov grob v vznožju Kalvarije je nekako 120 čevljev oddaljen od kraja, kjer je izkrvavel včlovečeni božji Sin.

Nista si brez pomena kraj križanja in sv. grob tako blizo: zakaj le iz stališča križa moremo prav presojati dejstvo vstajenja Gospodovega,

Sramota in čast, človeško siromaštvo in božje veličastvo sta neprenehoma spremljala Zveličarja skozi Njegovo zemeljsko življenje, dokler ni končno prešla senca ponižanja, ki je zakrivala Njegovo čast in je v Njegovem častitljivem vstajenju zmagala svetloba poveličanja.

Ko je Jezus še na križu visel, se je že kazala bližajoča se zmaga svetlobe in življenja nad temo in smrtjo. Pilat je malo prej predstavil Jezusa zbrani množici kot človeka, nad katerim rimsko sodno pravo ne more najti krivde; obsodil Ga je sicer v smrt, vedoma privolil v justični umor, — javno pa je pred obsodbo pričal Njegovo nedolžnost. — Zločinec, ropar na križu prizna svojo krivdo, — o Jezusu pa se pridruži mnenju svojega sodnika, Pilata. — Paganški stotnik gre še dalje in obdolži svojega zapovednika in gospoda zločinstva nad samim Sinom božjim.

Bolj po volji Jezusovim sovražnikom slučaj ni mogel služiti kakor s tem, da sta bila z Jezusom v smrt na križu obsojena tudi dva zločinca, pocestna roparja. — "Ta grešnike sprejema in je z njimi!" — so Mu očitali, — "sedaj naj še umrje med njimi in z njimi!"

Pa ravno ta slučaj, ki ni slučaj, poveljuje Jezusa in Njegovo ljubezen, ki je je zmožen edino le Bog. — Jezus je hotel umirajoč biti obdan od grešnikov: ob desni in ob levi svoji pribiti roki ter ob svojih nogah je imel grešnike, — roparja, spokorno Magdaleno. — "Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike." — O da bi vsi Njegovi sovražniki vsaj sedaj ob Njegovem križu spoznali, zakaj je prišel na svet, zakaj je občeval z grešniki, ki so Ga iskali, rajše nego s pravičnimi, ki so menili, da jim ni treba pokore, — zakaj je najrajše izrekal besede: "tvoji grehi so ti odpuščeni." — Ko bi bil Janez Krstnik še živ in priča dogodkov na Kalvariji, — pod križ bi bil stopil in z močnim glasom zavpil: "Glejte, tu je Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!"

Pa v tem se je kazala ravno hudobija nevere, da poglavarji ljudstva niso hoteli priznati, da je Jezus tisto Jagnje, o katerem je govoril že prerok Jeremija (11, 19), da je bodo iztrebili iz dežele živih in hoteli izbrisati njegovo ime in umorili na lesu". — Isti dan so oni zaklali in jedli velikonočno jagnje kot predpodobo pravega božjega Jagnjeta. Njih velikonočno jagnje je moralo dati svoje življenje v zameno za življenje njihovih prvorojencev. Prvorojenec v izraelski družini je bil pred Bogom predstavnik celega naroda, ki ga je Bog sam imenoval prvorojenca in dediča obljub, danih očakom. (Eccli. 36, 14.)

Jagnje so pripeli na raženj v obliki križa; paziti so morali, da mu niso strli kake kosti. Ponavljali so judje s tem dogodek v Egiptu v povečanju svojega Boga, ki jih je rešil sužnosti in smrti. — Ko je Jagnje božje umiralo na križu, še ko je tema zagrinjala zločin na Kalvariji, že se je začinjalo povečanje sramotno križanega Jezusa: zemlja se giblje, da groza popade Njegove sovražnike; predobro vedo iz psalmov, da se ravno v tem kaže božje veličastvo, božja moč, ki stresa zemeljsko osrčje; groza se jim poveča, ko se v spričevanje te božje moči prikažejo iz porušeni, od potresa razdejanih grobišč mrtvi; v telesu, ki jim je v življenju služilo, hodijo po mestu Jeruzalemu davno že pokopani, pa mnogim še iz življenja znani — živi mrlič. Ljudstvo beži s hriba in se bije po prsih v spoznanju zločina, nad katerim se zgraža celo mrtvo stvarstvo.

Večerno sonce obseva na vrhu Kalvarije pod križem ne več strašen, pač pa ginljiv, tolažbe poln prizor: Marija, druga Eva, mati živih, — z mrtvim Sinom v naročju, v krogu prijateljev; — iz kroga se dviga novo drevo življenja, sv. križ. — Je li to še prizor smrti? — ali ne rajše življenja?

Trpin Job je davno že na vprašanje: "Meniš li, da bo mrtev človek zopet živel?" (14, 17), odgovoril z besedami: "Drevo ima upanje: posekano zopet ozeleni in njegove veje pokažejo brst." — Na drevesu življenja so Začetnika Življenja umorili: mrtev sloni v naročji svoje matere in čaka, da mu pripravijo grob.

Izpod drevesa življenja v raju je prvega Adama greh pregnal in mu pripravil grob zunaj rajskega vrta. — Izpod drevesa sv. Križa se preseli drugi Adam v grob na vrtu Arimatejca, — ne da najde v

Hospital sv. Jožefa v Jolietu,

kjer je ob svojem prihodu več mesecev stanoval Rev. Šusteršič. Stregla mu je z vso ljubeznijo frančiškanka Sr. Francis, ki je radi svoje bolezni sedaj že par let priklenjena na posteljo. — V hospitalu opravlja tudi službo slovenski zdravnik dr. Ivec in Slovencem so na razpolago dve slovenski diplomirani bolničarki.

njem počitek, ki ga v življenju ni poznal, ampak da v smrti, v grobu stre verige smrti.

Mati človeka Jezusa v nemi žalosti gleda Njegovo mrtvo, s krvjo oblito telo; božja mati Boga človeka gleda v temni grob, ki čaka na svojo žrtev; toda žalost človeške matere ne more vtopiti zaupljive zavesti božje matere, da grob ne bo videl trohno-be njenega božjega Sina; — "v njej je vse upanje življenja." (Eccli. 24, 25.) — Do groba Ga je spremlila, vstalega pa ni iskala v grobu, — zato ni šla z ženami "živega iskat med mrtvimi". (Luk. 24, 5.)

Le dve noči in en dan počiva njen Sin v grobu, nam v živ spomin, da nas je s svojo smrtjo na križu rešil noči pogubljenja duše in telesa in nam z delom odrešenja spremenil ves čas našega življenja na zemlji v dan milosti in usmiljenja.

Celo življenje kristjana od krsta do pogreba je čas milosti, — je to, kar je sv. Pavel hotel reči z besedami: "Kristus je moje življenje in smrt mi je v dobiček." — Pri sv. krstu stopi človek v grob svojega Odrešenika, da z Njim vred premaga smrt duše, ki je v noči greha. Prerojen v sv. krstu vstane človek s Kristusom v novo življenje. Pride druga noč, — smrti; — polože ga v grob, da bi postal ob vstajenju na sodni dan v svojem poveličanju podoben poveličanemu Kristusu.

Tako pomeni za kristjana Kristusov grob ne nizka vrata, ki jih smrt zapre za njim koncem telesnega življenja, ampak pomeni visok slavolok, izpod

katerega se mu po končanem telesnem življenju odpre razgled po raj, ki mu ga je Kristus nazaj kupil za ceno svoje krvi.

Naš Odrešenik bi bil mogel slaviti zmago nad smrtjo tudi na kak drugi način in ne samo s tem, da je legel v grob in vstal zopet iz njega. Toda ne, — hotel je kot Sin človekov priti na svet po poti vsega človeštva in oditi s sveta po isti smrtni poti: hotel je nam biti v vsem enak. Njegova pot je bila pot križa; sramotni križ — kažipot za nas — nas uči, da ako hočemo s Kristusom iti v slavo, držimo se tega znamenja. Prej je bil Kristus nam enak, sedaj bomo mi Njemu podobni v križu, trpljenju, da mu bomo podobni tudi v vstajenju in poveličanju.

Lignum habet spem! — v križu je naše upanje, v križu zveličanje! To so trde besede za tiste, ki nimajo upanja, — ki rajše gledajo Začetnika krščanstva v sramotni temi križa, kakor v svetlobi vstajenja. — Z mohamedanci, pred Kristusovim grobom v Jeruzalemu, se vrste na straži v svoji trmoglavi neveri in s Pilatom govore: Kaj je resnica? — li to, da je ta vaš Kristus iz groba vstal? — Ne morejo verjeti, ker nočejo verjeti; s slepoto so udarjeni kakor Pilatovi vojaki, ob svitu nepobitne resnice: "Vstal je, ni Ga več tukaj."

In vstali Zveličar — kraljuje s križa doli — vkljub njih posmehu; — svoj čas, — na sodni dan, — se bo obrnilo: "ipse irridebit illos."

Rev. Janez Pucelj:

Dva soneta.

I.

Je ven šel in je bridko jokal.
Mat. XXVI. 25.

"Resnično ne poznam Ga! Kaj vem, kdo je!"
pred deklo Peter vero je svojo
tajil; a milo Kristovo oko
pogledalo mu v dušo, v srca dno je.

In šel je ven. Zajokalo oko je,
da ni še videlo dozda; nebo
skesane duše plakati tiho
kot on objokoval je grehe svoje. —

In videl sem jih, ki so peli s Petrom,
in videl sem jih, ki so vstali s Petrom,
ker večja je bila kot greh ljubezen.

In glej, pogled Gospodov ni bil jezen;
na križu zanje je razpel roke,
da bi objel jih, stisnil na srce.

II.

Nisi spoznalo časa svojega obiskanja.
Luk. XIX. 44.

Ne boj se, hči si'onska, glej Tvoj kralj
prihaja k Tebi ves krotak, hozana!
Njegova pot je s cvetjem posijana,
pred njim, za njim se zgrinja ljudstva val.

Hozana, Sinu Davida, hozana!
A glej, on joka. "O da ti spoznal
vsaj ta bi dan miru; a zdaj ostal
ne bo na kamnu kamen, poteptana.

bo deca tvoja v prah. Jeruzalem!" —
O ti, Gospod, si videl ljudstvo to,
ki zdaj ti stelje veje palmove,

ki zdaj ti poje pesmi psalmove,
kako te s križem žene na goro,
kot palo jagnje v krempelje bi zverem.

Odlomki iz zgodovine slov. naselbin v Ameriki.

Naslov sam pove, da ne mislimo s tem začeti pisati zgodovine slovenskih naselbin v Ameriki. To bi bilo težavno delo in zanj bi trebalo posebnih priprav in mnogo časa. Zato bomo začeli pisati odlomke in samo odlomke. Za potrebne podatke in za slike smo se že priporočili na prvi strani. Priporočamo se ponovno. Čim bolj se bodo v tem oziru odzvale posamezne naselbine, tem lepše in zanimivejše bo mogoče opisati njihov nastanek in razvoj, tem bolj veseli bodo tudi tisti, ki bodo te odlomke brali.

O ameriških Slovencih sta več ali manj podrobno pisala Rev. J. M. Trunk in Mr. Jože Zavertnik. Prvi je izdal svojo knjigo v Celovcu že l. 1912 in jo je naslovil: Amerika in Amerikanci. Knjiga je zelo zanimivo pisana in kritika v starem kraju jo je izredno laskavo ocenila. Drugi, Mr. Zavertnik, je dal svoji knjigi naslov: Ameriški Slovenci, in jo je izdal l. 1925 v Chicagi. Dasi je tu pa tam pisana nekoliko pristransko, vendar jo mora upoštevati tisti, ki hoče dobiti celotno in nepristransko sliko o slovenskih razmerah v Ameriki. O naseljevanju Slovencev in o tukajšnjih naselbinah razpravlja avtor v tretjem delu svoje knjige.

To sta menda dve glavni knjigi o ameriških Slovencih. Posamezna društva in posamezne naselbine so zraven tega izdajale spominske knjige ob slavnostnih prilikah in ob znamenitih obletnicah. Pri rokah imamo Spominsko knjigo, izdano povodom tridesetletnice Kranjsko-Slovenske Katol. Jednote (1894-1924), Spominsko knjigo župnije sv. Štefana ob njenem srebrnem ju-

bileju (1898-1923), Slavnostno izdajo ob srebrnem jubileju župnije sv. Jožefa (1891-1916) in Spominsko knjigo čč. slovenskih sester za sedemstoletnico sv. Frančiška l. 1926. Podobnih knjig je gotovo več, zato prav lepo prosimo, da bi jih poslali na uredništvo Ave Marije, kjerkoli jih imajo.

Zraven večjih del o tem ali onem slovenskem društvu v Ameriki, o tej ali oni tukajšnji slovenski naselbini, imamo še precej drobcev, raztresenih po raznih slovenskih in angleških listih in časopisih. Nekateri izmed naših slovenskih listov izdajo letno tudi koledarje, kjer je napisanega marsikaj zanimivega o ameriških Slovencih. Upoštevanja vredni so zlasti tisti koledarji Ave Marije, v katerih je objavljala Rev. J. Zaplotnik življenjepise znamenitih ameriških Slovencev.

Kdor bi hotel dobiti še natančnejšo sliko o Slovencih v Ameriki in o njihovih delih, ta bi moral zraven tega skrbno uporabljati podatke iz marsikaterih starokrajskih knjig, časopisov in listov. Poizvedovati bi moral tudi po rokopisih. Vse to stane veliko truda in, kar je glavno, veliko časa.

Poleg slovesnih del in drobcev po listih, bi trebalo preštudirati še dela v angleškem jeziku. Da je to neobhodno potrebno, naj navedem za zgled in v potrdilo samo mojstersko Rev. Režekovo zgodovino marquetteške škofije, ki jo je započel naš veliki škof Baraga. Torej ni tako lahko zbirati in urejevati zgodovinske podatke, ako hočemo dobiti kolikor mogoče pravo sliko tistega, o čemer pišemo. Tega se tudi mi povsem zavedamo, zato smo dali svojemu opisu skromni naslov Odlomki.

Šola in sesterska hiša pri slovenski fari v Jolietu.

I. Jolietska naselbina.

S to-le slovensko naselbino začenjamo, ker nam je pač najbližja. Da smo začeli ravno pri Jolietu, je zraven tega vzrok predvsem znamenitost te naselbine. Pri ameriških Slovencih je Joliet znan kot slovenski Rim v Ameriki. Največ radi dveh reči so Slovenci počastili Joliet s tako znamenitim in ponosnim priimkom, radi veličastne cerkve namreč in radi tega, ker je tukaj sedež najstarejše slovenske podporne zveze v Ameriki, K.S.K. Jednote.

Ti dve znamenitosti bomo imeli pred očmi, ko opisujemo jolietsko slovensko naselbino in na ti dve znamenitosti bomo navezali, kolikor se bo dalo, vse zgodovinske dogodke. V pomoč nam bo knjiga, ki so jo izdali ob srebrnem jubileju fare.

Joliet ima **najveličastnejšo slovensko cerkev v Ameriki**. Samo calumetska in bethlehemska bi se mogle z njo meriti. Sezidal pa je to cerkev, seveda s požrtvovalno pomočjo faranov, za vse dobro vneti in podjetni Rev. Šušteršič.

Rev. Francišek Saleški Šušteršič je bil rojen leta 1864 na Viču pri Ljubljani. Po končanih gimnazijskih in bogoslovnih študijah je bil l. 1886 posvečen v mašnika. Tedaj, ko je prišel po njega Rev. J. Solnce, je bil kaplan v Šmartnem pri Litiji. Rev. Šušteršič je precej po svojem prihodu v Joliet l. 1891 začel organizirati slovensko faro. Že isto leto je bila nova cerkev pod streho in blagoslovil jo je slovenski benediktinski opat Rt. Rev. Bernard Ločnikar. To je bila prva slovenska cerkev sv. Jožefa v Jolietu. Rev. Šušteršič menda sam ni mislil, da bo ta cerkev tako hitro postala premajhna. Farani so se vedno množili. K slovenski, oziroma "kranjski" cerkvi sv. Jožefa takrat niso spadali samo Slovenci, po večini Belokranjci, ampak tudi vsi drugi v Jolietu bivajoči Slovani, Hrvati, Poljaki in Slovaki. Vsi ti imajo sedaj že dobro razvite svoje fare. Slovenska cerkev sv. Jožefa je bila torej matica vseh slovanskih cerkva v Jolietu. Prav lepo se je ta slovanska vzajemnost pokazala ob desetletnici ustanovitve fare. V veličastni paradi so tedaj nastopila razna slovanska društva. Slavnost je povzdignila navzočnost slovenskega škofa, Rt. Rev. J. Trobca iz St. Clouda. Ob tej priliki so ustanovile žene društvo katoliških borštnaric, mladeniško društvo sv. Alojzija in dekliška Marijina družba pa so dobila nove zastave.

Še dve prav posebni slovesnosti so praznovali slovenski Jolietčani kmalu za tem. Rt. Rev. J. N. Starriha iz Lead, S. D., jim je l. 1904 ob številni asistenci vložil temeljni kamen za novo cerkev, prihodnje leto pa jim je še ob številnejši asistenci blagoslovil novo veličastno cerkev sam nadškof chikaški, Most Rev. J. E. Quigley. Na dan blagoslovitve nove cerkve je imel pontifikalno mašo slovenski škof Trobec, slavnostni govornik pa je bil Rev. Solnce. Tudi nad-

Rev. John Kranjec, drugi župnik.
pri cerkvi sv. Jožefa.

škof chikaški je v angleškem jeziku čestital našim naseljencem, "ker premorejo eno najlepših cerkva v celi škofiji". Prav v srce segajoče pa je govoril župnik Solnce. "V jedru svojega govora je č. g. razpravljaval o svetosti hiše božje. Vse, kar je v cerkvi, kar se v njej vidi in sliši in vse, kar se v njej godi, spominja na svetost, spominja, da je to hiša božja in vrata nebeška. On, ki v svojem življenju ni imel, kamor bi naslonil svojo glavo, je gotovo vesel tega veličastnega hrama božjega, zgrajenega z žulji priprostega, bolj siromašnega kot premožnega delavskega ljudstva. Lahko trdim, da bi tako lepe cerkve, v umetniškem oziru tako dovršene stavbe zaman iskali v celi naši stari domovini."

Nova cerkev je res ponos Slovencev, ki prebivajo v Jolietu. Z novo cerkvijo so si postavili spomenik, ki bo še stoletja in stoletja pričal o globoki vernosti Slovencev. Edino globoka vera njihova je zmogla prenesti neštevilne žrtve v denarju, ki so bile potrebne za tako veličastno in mogočno hišo božjo. Zatorej so gotovo zaslužili laskavo priznanje, ki jim ga je poslal tedanji jolietski župan že ob polaganju temeljnega kamna.

Veličastna cerkev sv. Jožefa stoji pred nami. Zidana je v modernem romanskem slogu iz masivnega in rezanega bedfordskega kamnja. Kvišku proti nebu se dvigata dva mogočna zvonika. Ako vstopiš pri glavnem vhodu, se ti zdí, kakor da si prišel v škofijsko cerkev. Ima tri ladje in je po sredi dolga 152 čevljev. Stala je \$130,000. Dosedaj je to največja cerkev v mestu Jolietu, ki ima čez 40,000 prebivavcev. Slovencev je v Jolietu celo več kakor Poljakov in vendar je Poljakov toliko, da so si letos zgradili že drugo cerkev in šolo na vzhodni strani mesta. Slovence druží veličastna cerkev. Dasi jih večina biva na hribu, vendar z veseljem pridejo ob

nedeljah in praznikih v svojo cerkev. Ob praznikih in slavnostnih prilikah jih vabi v cerkev slovesno pritrkavanje zvonov, prav tako, kakor jih je vabilo nekdanj v starem kraju. Najbolj veseli pa so, ko se s kora v cerkvi oglasi mila slovenska pesem.

„Leto 1908 je prineslo Jolietčanom nenavadno slavnost. Ob navzočnosti obeh slovenskih škofov in večine slovenskih duhovnikov v Ameriki ter ogromni udeležbi vernega občinstva je starosta slovenskih svečnikov v tej deželi, mnogozaslužni misijonar preč. g. msgr. J. F. Buh praznoval petdesetletni jubilej svojega mašništva ali zlato mašo v torek, 2. junija, v naši slovenski cerkvi sv. Jožefa.“—Tako stoji zapisano v Spominski knjigi. Potem kronist opisuje, kako se je vsa cerkev ob tej priliki odela v praznjo odejo, kako so z mogočnih stolpov vihrali slovenska trobojnica in ameriška zvezdna zastava, kako je bilo ozaljšano župnišče, šola, sosednja tiskarna in bližnje hiše. Nato našteva tudi navzočo slovensko duhovščino. Prav mnogo gospodov je bilo iz Minnesote. V Minnesoti, v Duluthu namreč, je bil v tistem času Rt. Rev. Buh generalni vikar.

Kmalu po teh lepih slavnostih je l. 1910 doletela župnija sv. Jožefa velika nesreča in žalost. Po navetu zdravnikov jih je moral zapustiti njihov nad vse delavni pastir in župnik. Težka slutnja ob odhodu, da ga morebiti ne bodo nikdar več videli, se je le prezgodaj izpolnila. Umril je dne 24. marca 1911. Ob dvajsetletnici svoje ljubljene fare je odšel po zaslužen plačilo.

Za Rev. Šušteršičem je prevzel župnijo sv. Jožefa Rev. John Kranjec, tedanji in prvi župnik v So. Chicagi. Novi župnik je le štiri leta vodil faro. Ko je l. 1914 nadziral zidavo novega župnišča, se je tako močno prehladil, da je umrl 12. februarja 1915. Na pogreb je prišel sam chikaški nadškof s svojim pomožnim škofom.

Že za časa Rev. Kranjčeve bolezni je oskrboval faro sv. Jožefa sedanji župnik, Rev. John Plevnik, potem pa je za njim prevzel vodstvo župnije. Ob nastopu tretjega župnika je bilo novo župnišče dograjeno. Stoji na istem mestu, na katerem je stala stara cerkev, ki so jo podrli. Malo prej so postavili tudi lepo zidano šolo. Tako je bilo vse pripravljeno, kar potrebuje fara, ostali so pa dolgovi. Novi gosp. župnik, ki je pred svojim prihodom v Joliet ustanovil dve slovenski župniji, v Chicagi pri sv. Štefanu in v Waukeganu, on je bil kakor nalašč poklican, da z modrim gospodarstvom pospeši napredek ene izmed največjih slovenskih župnij v Ameriki. In to je Rev. Plevnik v največjo zadovoljnost faranov dosegel. Ko je l. 1922 praznoval srebrni jubilej mašništva, so mu farani na izredno lep način pokazali svojo hvaležnost in priznanje.

Sedaj pomagata Fathru Plevniku pri župnijskih poslih Rev. P. Podbregar in Rev. M. Butala. Slednji

z veliko vnemo vodi mladino. Fara sv. Jožefa šteje sedaj okoli 800 družin. šolo pa obiskuje približno 900 otrok. Šolo vodijo frančiškanske sestre in njihova prednica je sedaj sestra Ferdinanda, ki je bila že od početka farne šole nastavljena tukaj in si je tekom tega časa pridobila nevenljivih zaslug pri vzgoji slovenske mladine. Ob isti priliki kakor je praznovala fara sv. Jožefa svoj srebrni jubilej, ob isti priliki je praznovala ona tudi srebrni jubilej redovnega življenja.

Z zlatimi črkami ostane zapisana v zgodovini jolietške fare zlasti letnica 1926. Tedaj sta jih ob priliki evharističnega kongresa obiskala dva slovenska škofa in kanonik dr. Opeka. Škof Jeglič je bil nad vse pričakovanje prisrčno in ljubeznivo sprejet. Pri sprejemu so sodelovali tudi Slovenci iz Rockdale, ki so tedaj še spadali pod župnijo sv. Jožefa.

* * *

Druga znamenitost jolietške naselbine obstoja v tem, ker je tukaj sedež **K. S. K. Jednote**, ki ima po družna društva po vseh slovenskih naselbinah. Isti Rev. Šušteršič, ki je sezidal največkratnejšo slovensko cerkev v Ameriki, je dal tudi največ povoda za ustanovitev vseslovenske podporne zveze v Ameriki. Že l. 1892 je sprožil misel o ustanovitvi Jednote. Poznej so se mu pridružili še drugi enako navdušeni gospodje, zlasti msgr. Buh, takratni urednik Amerikanskega Slovenca, in sedanji dekan Šavs. K.S.K. Jednota je bila ustanovljena v Jolietu 2. aprila 1894. Malo prej ji je Rev. Šušteršič sestavil prva pravila in jih priobčil v Amer. Slovincu. Amer. Slovenec je postal glasilo Jednote in se l. 1899 preselil v Joliet. Glasilo Jednote je ostal vse dotlej, dokler niso l. 1915 ustanovili posebnega Glasila.

K.S.K. Jednota je stopila pred 34 leti v življenje in v tej dobi je storila nepopisno mnogo dobrega za ameriške Slovence. Sedaj je v njej včlanjenih 226 društev in šteje čez 30 tisoč članov. Vsi ji želimo še večjega napredka in razvoja. Če bo nanesla priložnost, se je bomo še posebe spomnili drugo leto, ko bo praznovala svoj 35letni jubilej.

V Jolietu ima svoj sedež še druga slovenska podporni Jednota, Družba sv. Družine. Ustanovljena je bila l. 1914. Tudi v njej je včlanjenih mnogo društev po raznih slovenskih naselbinah.

V Jolietu obstoja zraven tega še samostojno društvo „Triglav“ in dvoje naprednih društev. Nekateri Jolietčani so vpisani tudi v drugih Jednotah.

Tako smo pogledali nekoliko v zgodovino ene izmed najimenitnejših slovenskih naselbin v Ameriki. Veliko so storili Slovenci v kratki dobi. O njihovih žrtvah bo pričala še stoletja veličastna cerkev sv. Jožefa. Sad njihovega truda je tudi vseslovenska podporni Jednota. Kar je z veliko težavo ustvarila in postavila stara generacija, to bo vživala mladina. Da bi se tega tudi vedno zavedala!

Vesti iz naših naselbin.

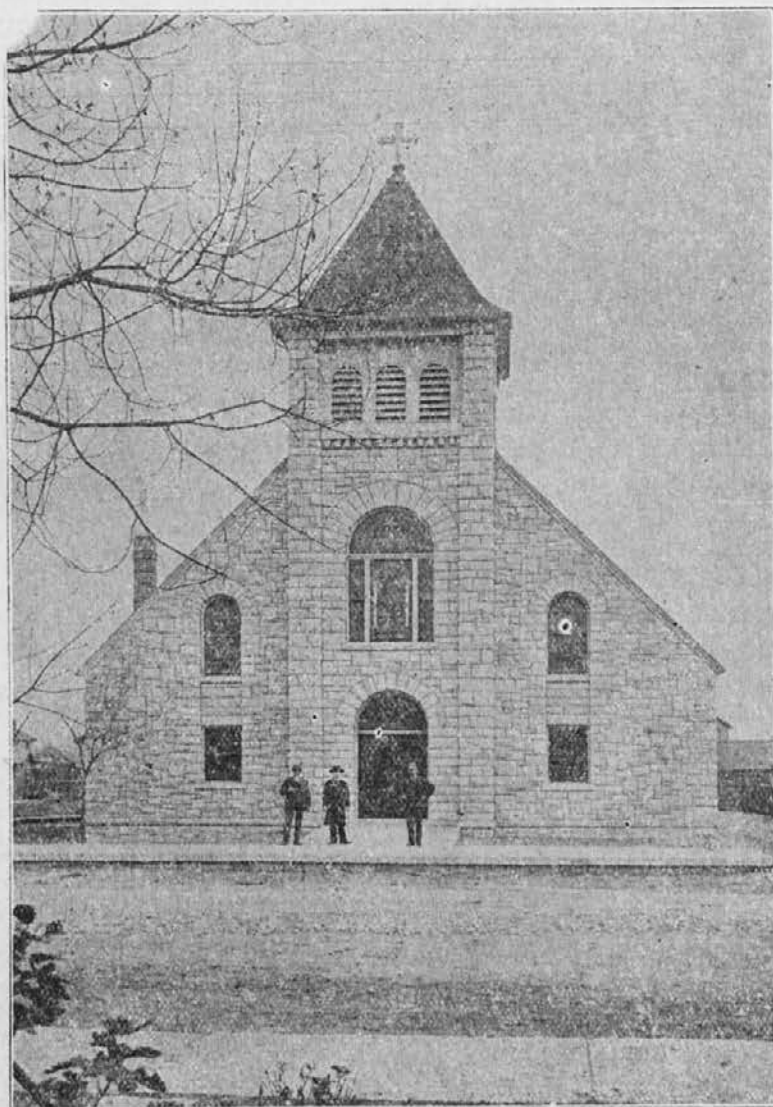
A. U.

Naselbine se prenavljajo v duhu Gospodovem. P. Odilo Hajšek, misijonar iz starega kraja, hodi od naselbine do naselbine in s svojo krepko besedo sega v srca našim rojakom. Trdne vrste se še bolj jačijo, vrste "bogaboječih" pa se vračajo nazaj na pot, ki so jo nekdam hodili.

Misijon so imeli v Detroitu. Bila je tako velika udeležba, da so morali najeti posebno dvorano v publični šoli. Detroit se sploh dviga in oživlja, odkar se je slovenski duhovnik-frančiškan zavzel za slovenske rojake v Fordovem mestu. Tako dobrih in navdušenih vernikov baje ne najdeš zlepa, kakor so v Detroitu. Samo to je škoda, ker so tako zelo razkropljeni po vsem mestu. Cerkev jim stoji v Highland Parku, stanujejo pa bloke in bloke daleč. Upamo pa, da se bodo že bolj približali cerkvi. Saj je bilo po drugih naselbinah tudi tako. Cerkev je v Ameriki srce in središče življenja v naselbini, odkoder in kamor se stekajo vse moči duhovnega življenja. Spočetka gre bolj počasi, a končno se pa vsi, kar jih je dobrih, zbero krog svoje matere. V Chicagi je bilo prav bore malo družin krog cerkve, kakor hitro so začeli z organizacijo ljudstva, pa so se vsi preselili k cerkvi in danes biva v šentštevanski vasi v Chicagi krog 500 familij.

* * *

Misijon so imeli v So. Chicagi. Tudi tam je bila udeležba nad vse povoljna. Misijon je bila najlepša priprava za proslavo farne petindvajsetletnice, ki jo bodo baje praznovali tam junija enkrat. Vršijo se že predpriprave. Vse se giblje in upr. ka in dela. Bog daj tej naselbini, ki se je tako lepo razvila, še mnogo let, še

Stara cerkev sv. Jožefa v Jolitu.

zlatu in demantno obletnico. To tudi pričakujemo. Trdno smo overjeni, da nas še Amerika ne bo zmogla nas Slovence. Vsaj petdeset let še bomo migali in delali in živeli po slovensko in kramljali po slovensko. Četudi nam zapira Amerika studenec novih moči in sil iz starega kraja. — Na spomlad se bo odpravil Rev. Benvenut Winkler, župnik southchikaški, v stari kraj na daljši oddih. Po sedemletnem težkem delu v Ameriki se mu je zahotelo domovine in odmora, ki ga zelo potrebuje. Bog mu daj novih sil in novega boljšega zdravja. In naše tople pozdrave naj nese seboj tja

čez sedmo goro in sedmo vodo v lepo Slovenijo.

* * *

Misijon so imeli v La Salle. — Uspeh je bil velik. In vedno se bodo spominjali Lasalčani lepih milosti polnih dni misijona. Lasallska naselbina ima prelepo cerkev in šolo. Tudi njim je cerkev središče in ognjišče vsega življenja. Po misijonu se bodo vrnili tudi oni, ki so krenili v druge tabore. Samo eden je tabor, kamor spada Slovenec po srcu in rojstvu, to je tabor božji. Tege se Lasalčani tudi vedno bolj zavedajo in kmalu bo prišla ura, ko bodo vsi pod eno zastavo.

V Kansas City se pa pripravljajo na posvečenje svoje nove ierkve. Zadnjič je prinesla Ave Maria sliko njihove šole, ki je jako lepa in zidana. Toda rojaki v Kansas stem niso bili zadovoljni in po vztrajnem delu in veliki požrtvornosti g. župnika Rev. Persheta, so prišli do lepega trenutka, ko bodo prenesli Boga v novo hišo. Gotovo bo to dan veselja za vso slovensko naselbino v Kansas, pa bo tudi dan ponosa za vso slovensko Ameriko. S čimer se diči ta ali ona naselbina, s tem se lahko diči ves slovenski rod, saj smo vsi enega duha in enega srca, v tujini morda bolj kakor doma. Vsi rojaki po Ameriki častitamo naselbini v Kansas že sedaj. Posvečenje bo menda maja meseca, tako smo slišali.

* * *

V Chicagi pri sv. Štefanu so pa dobili nove orglje. Že dolgo so jih pričakovali, sedaj jih imajo. Orglje so prekrasne in primeroma jako po ceni. Stale so 5000 dolarjev. To bo zopet nova vez med vernimi chikaškimi rojaki. Ta vez jih bo vezala med seboj: ker so orglje sad njihovih žuljev in njihovega truda, obenem jih bo pa še bolj privezala na cerkev. Zakaj čim lepše petje v cerkvi, čim lepša liturgija, tem bolj se Ti srce priveže na hišo božjo. Petje novih orgelj bo chikaškim rojakom kakor pesem njihovega srca, kakor pesem njihovih duš. Orglje bodo pele z njihovimi srci in njihova srca bodo pela z novimi orgljami. Bog bo pa blagoslavljal to radodarno slovensko ljudstvo, ki je ohranilo tudi v tujini lepo slovensko lastnost, da da za proslavo božjo in čast hiše božje vse.

* * *

P. Odilo Hajnšek je med tem z velikim uspehom končal najprej misijon v Forest City, nato pa še v Waukeganu. Začetkom aprila ima misijon v Jolietu, proti koncu aprila pa v Nottingham pri Clevelandu.

P. Krizostom:

POMLAD JE PRIŠLA.

Pravili so mi,
da je prišla
kakor kraljica iz sna — — —

Sto dvornic pred njo,
da so ji cvetja
na pot metale.

Za njo dvornir sto,
da so ji vlečko
pestro držale.

Na vsaki strani
imela je dvornic deset —
jutranji svit —
cvet najlepših deklet.
S pahljačami belimi
so ji ličeca vroča hladile
in nad glavico kronano
so ji zlat baldahin nosile,
da ji sončece nagajivo
ni moglo čela poljubiti.
in njenih snežnih ročic
z ljubeznijo vročo raztopiti.

In je prišla
in je odšla — — —

Za seboj je pustila
sto poljubov vročih,
sto livad zelenečih,
sto rožic cvetečih,
sto ptičic pojočih — — —

Tako so mi pravili — — —

Aj, da bi jo srečal jaz!
Ne pustil bi ji tako lahko
peta odnesti
Morala bi mi prej
srce poljubiti
in ga čez in čez
s pomladni veseljem preplesti.

Janko Poljanšek:

PRVA TROBENTICA.

Prva kažeš letos meni,
cvetka mila, svoj obraz,
prva kličeš, da zeleni
vrne se pomladni čas.

Ljubko me pozdravljaš brata,
sestra moja, rahla stvar;
jaz pa slutim rajska vrata,
mislim na — nebeški žar. . .

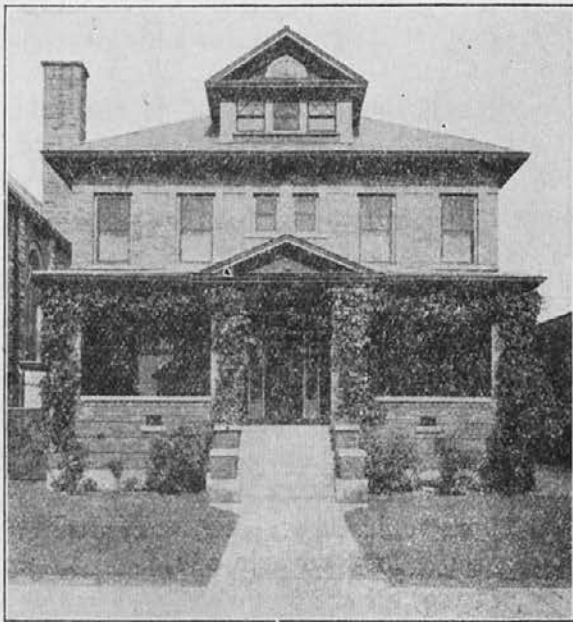

Niko Kuret:

OTROK.

Ej, brezskrben je tvoj smeh
in biserno beli tvoji zobje
in globoke tvoje oči
in angelsko čisto tvoje srce. . .

In kakšni smo mi, ljudje božji?
O, jokajmo, jokajmo — —

Župnišče v Jolietu.

Rev. John Plevnik.
tretji in sedanji župnik pri
sv. Jožefu v Jolietu.

Dekliška Marijina družba s č. sestro Ferdinando ob srebrnem jubileju fare.

Most nad prepadom.

P. Krizostom Sekovanič, O.F.M., Rim.

VIII.

POLNOČNI tišini je sedela Elvira ob Timotejevem zglavju in neprestano zrla v njegov mrtvaški obraz.

Njena duša je venomer jokala in klicala: "Jezus — Jezus! Ti sladka tolažba umirajočih — ti uteha onih, ki so v smrtnih težavah . . ., usmili se ga! Usmili se ga! Tvoja dragocena kri je balzam ranjenim . . . O vlij mu ta balzam v njegovo telo, da bo izgovoril besede kesanja in — umrl v tvoji ljubezni! — Marija — Mati s prebodenim srcem — morska Zvezda — svesti mu v tej strašni uri besneče nevihte . . . V tej uri smrti ga reši, o Mati! — Madona, reši ga, o reši ga!"

Timoteo se je zganil. Počasi in široko je odprl oči.

Elvira se je zgrudila na kolena in mu zašepetala prav v uho besede:

"Moj Jezus, usmiljenje!"

Srebrni križec mu je položila na ustnice, ki so se mu rahlo zgenile v poljub . . .

V tisti minuti je Timoteo vztrepetal in ugasnil...

Elvira se je za hip onesvestila, potem pa je vstala — črni kolobarji so ji kotalili s strašno ogromnostjo pred očmi. Prižgala je sveči na vsaki strani razpela, pokropila rajnega z blagoslovljeno vodo in odšla . . .

Koliko časa je hodila — ni vedela. Na prsih ji je ležalo nekaj težkega in njene noge so bile kot prirastle k tlom.

Na hodniku jo je srečala signora v nočni halji.

"Mama, Timoteo je — umrl . . ." in izginila je v svojo sobico; opotekla se je pred omarico za zdravila, vzela iz nje steklenico in pila.

"Kristus — Gospod!" je kriknila. Pogledala je steklenico in jo istočasno spustila iz rok, da se je razletela na tleh v sto koscev.

Signora je pritekla vsa prepadena.

"Mama — umrla bom . . ." in je padla materi v naročje.

"Kaj se je zgodilo, dete?" je turobno zajokala mama.

"Zmotila — sem — se. Namesto zdravila — sem — vzela — strup. — Ma-ma, pošlji po pa-tra Fer-di-nan-da . . ."

Elvira se je onesvestila. — Signora jo je položila na posteljo, poslala služkinjo po patra Ferdinanda in po zdravnika ter pripravila vse potrebno za poslednje zakramente.

Elvira se je kmalu zopet zavedla; trpela je strašne bolečine.

"Mama, pokliči Gigija!" je zaprosila.

Trdno je spal ubogi deček, silno trdno; saj je bil včerajšnji dan tudi zanj dan solza in velikih bridkosti. Poleg tega je pa legel v posteljico sinoči zelo pozno.

Ko ga je mama zbudila in mu dopovedovala, da je Elvira bolna in da naj gre hitro k njej, se dolgo, dolgo ni zavedel. — Še med tem, ko se je oblačil, je neprestano cincal zdaj na eno, zdaj na drugo stran.

"Elvira je hudo bolna!" mu je tedaj naenkrat čisto jasno vdarilo v dušo. Kot blisk je skočil na hodnik in v Elvirino sobo.

Elvira je ležala v postelji z zaprtimi očmi. Njen obraz se ni ločil od bele odeje.

"Elvira, ali si že umrla?" se mu je iztrgalo iz njegove izmučene dušice.

Rev. P. Podbregar.

Elvira je odprla oči. Gigi je stopil k postelji, pobožal sestrine lase in jo nežno poljubil.

"Elvira, kaj ne, saj ne boš umrla . . ."

"Gigi," je zašepetala sestra tako tiho, da se je moral deček nagniti prav k njenim ustom. "Gigi, ti moj ljubi bratec, ko me več ne bo — moli zame in — moli za — Timoteja . . ."

"Ah — Elvira, saj ne boš umrla; ne smeš umreti! Kako naj živim brez tebe?"

"Gigi, ostani vedno nedolžen in — dober — o — ah . . ."

Prišel je pater Ferdinando in prinesel v svileni buzzi Gospoda — edino tolažbo umirajočih.

Takoj po prejetih poslednjih zakramentih se je Elvira onesvestila in se ni več zavedla.

Prihiteli so trije zdravniki in storili vse v njeno rešitev — zastonj. Ob treh po polnoči je umrla v

navzočnosti patra Ferdinanda, ki je goreče molil za njeno dušo.

* * *

Skozi bele prosojne zavese so silili prameni prvega dne.

Signora Pastucci je sedela sključena v fotelju pogreznjena v pekočo žalost njene materine duše. Kdo popiše bridkost matere ob svojem mrtvem otroku?

Elvira — njen ponos, njena slava — mrtva. Elvira — v svoji bajni lepoti, v bistrosti svojega razuma, v otroški nedolžnosti svojega srca — mrtva. Elvira — čudovita roža v prelesti pomladnega razcvita — mrtva.

V kotu na tleh je čepel ubogi Gigi. Njegovo srčece je bilo premajhno za tako ogromno bolečino. Iz oči so mu vrele neprestano nove solze. — Zastrmel je v podobo Doloroze in vzdihnil:

“Kakor morje, o Mati, je tvoja bolečina. Zdaj te razumem, o Gospa!”

Dvignil se je ter se tiho približal signori:

“Mama!” je kriknil.

“Dete moje edino!” je zajokala mati.

“Mama!” in padel ji je v naročje. “Mama, zdaj imam samo še tebe; zdaj sva sama . . .”

“Sama — sama. Na vsem božjem svetu — sama . . .”

* * *

V črno prepreženi sobi sta ležala Elvira in Timoteo. — Tovariši in tovarišice so ju dobesedno obsuli s cvetjem prve pomladi. — Prihajali so in odhajali — njih srca so bila žalostna.

Kakor senca — je tiho padla pred Timotejevo rakev — Angelina: “Brat, zakaj si mi storil to? Zakaj si mi popil še zadnjo solzno kapljico iz očesa? Koga naj objokujem zdaj s temi izsušenimi očmi — ali tebe ali mamó? Na čigavih prsih naj odpočijem svojo razbolelo dušo?”

Kakor veličastna posebljena žalost se je dvignila in tiho molitev šepetaje pokropila mrtvega brata.

Evaristo je sedel v kotu s paletó in čopičem v roki in slikal na pred seboj razpeto platno Timoteja in Elviro, ležeča na mrtvaškem odru. Sredi med oba je postavil koščeno smrt, s strašno dolgim, naprej nagnjenim vratom in s pošastno zevajočo lobanjo. V finem loku se s svojimi tenkimi prsti dotika obeh, z desnico Elvire, z levico Timoteja.

Evaristo je bil pravkar s slikanjem gotov; stopil je bližje k mrličema in njegova nežna umetniška duša je zaplakala:

“O vidva žlahтна cvetova! Mislil sem, da je vajina lepota večna — pa sta zvenela. Poteze vajinih obrazov so se mi zdele nesmrtné, božanske — zaslužila sta, da bi bila dvignjena v Olimp med bogove — a zdaj . . . Vajina mramorna značaja sem imel vedno za nepremagljiva. O zakaj sta se borila med seboj! Zakaj se nista borila raje z drugimi? Vsakega bi premagala. Tako sta bila pa oba poražena. Timoteo, ti nisi mogel postaviti mostu svojih filozofskih principov, in ti, Elvira, nisi mogla zgraditi mostu krščanskih dogem. Ostala bi bila večno ločena, da se vaju ni usmilila smrt in postavila med vama most. — Toda ta most nad prepodom vajinega življenja — ta most je bridek za nas . . .”

Pridrsal je v sobo pater Ferdinando in pokropil mrliča z blagoslovljeno vodo: “Requiem aeternam dona eis Domine et lux perpetua luceat eis. — De profundis clamavi ad te Domine . . .”

Polglasno je molil in blagoslavljal mrtvi trupli. Solza mu je tlela v majhnih očeh.

“Elvira, hčerka moja — kakor studenček gori v visokih Abrucih je bila tvoja duša — tako prozorna, tako jasna in čista. Blagor mu, ki jo je mogel gledati, kot sem jo gledal jaz. — V kakšen lilijin sijaj te je oblekel Stvarnik — lepota tvojega telesa je bila verna podoba tvojega srca. O kako si bila bogata v lepotičju svoje preprostosti! Niti Salamon v vsem svojem veličastvu ni bil oblečen tako kot ti. — Elvira — močna žena! Tvoja vera je delala čudeže. Tvoje solze pred podobo Doloroze se ne bodo nikdar posušile! — Borila si se samim Bogom — in zmagala si. Timoteju — brezvernemu filozofu — si prižgala luč — o Elvira, žena apostolskega duha! — Zdaj si združena ž njim. — Sončni most vere se dviga nad prepodom vajine smrti . . .”

* * *

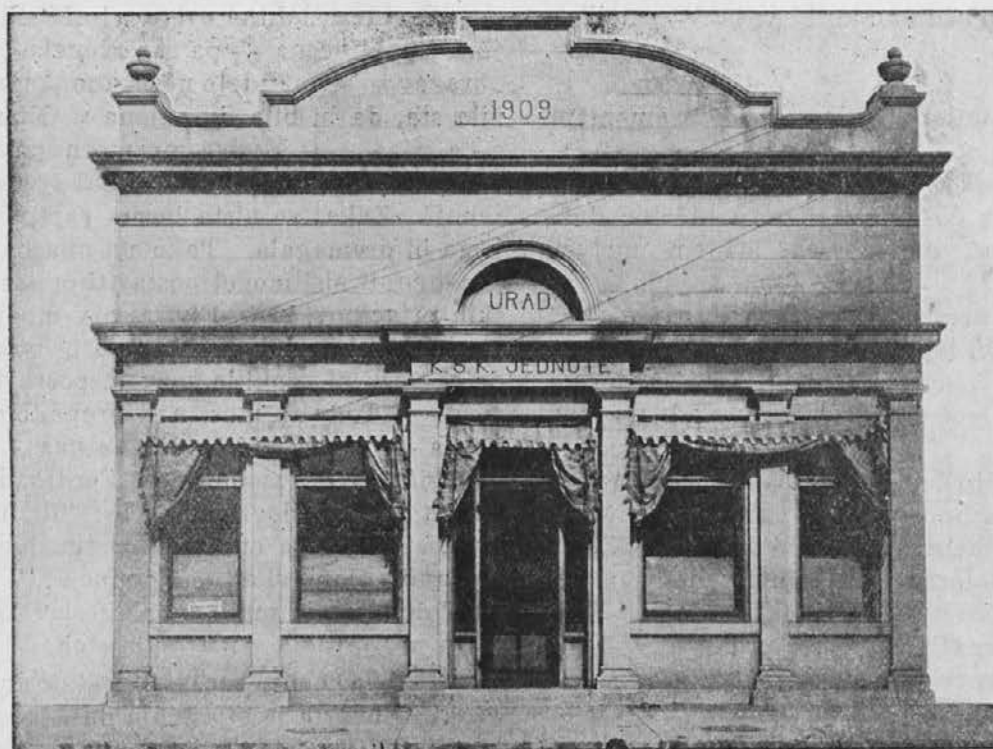
V skupni grobnici na Campo Verano čakata vstajenja Timoteo in Elvira.

Signora Pastucci jima je z Angelino postavila prekrasen spomenik. Na dragocenem visokem mramornem podstavku stoji čudovito lep angel, ki dviga eno roko proti nebu, z drugo pa drži relieвно podobo, ki predstavlja dve gori zvezani z mostom, na čigar sredini stoji križ, obdan z žarki.

Spodaj se bleste te-le besede v latinskem jeziku:

“Fides fuit vobis pons super abyssum mortis coniunxitque vos in amore aeterno.” (Vera vama je bila most nad prepodom smrti in združila vaju je v večni ljubezni.)

Glavni urad
K. S. K.

Jednote
v Jolietu.

Kako je kaj z našimi cerkvenimi organizacijami?

Holy Name je najbolj razvita cerkvena organizacija, kar jih pozna Amerika. — Odgovarja Družbi Apostolstva mož v starem kraju. Že pred evharističnim kongresom je bila v najlepšem cvetu; odkar je Evharistični kralj tako veličastno manifestiral med nami, se pa vedno bolj in bolj razcvita. Armada mož in fantov, ki je lahko cerkev nanjo ponosna, telesna straža Gospoda Boga in npravstvenosti in Cerkve same. Duh te organizacije bi moral prevevati vsako faro, program tega božjega društva bi moral preiti v kri vsakemu rojaku — slovenskemu izseljencu.

V **Chicagi** prirede društveniki Najsvetejšega Imena vsako četrtletje velih shod, na katerega povabijo tuje govornike. Na teh shodih se med seboj duhovno

spoznavajo, spoznavajo pa tudi lepe ideale in namene, ki jih ima to društvo. Ali bi ne bilo lepo, da se ta navada razširi po vseh farah. Morda jih pa že imajo? Tako lepo je: zjutraj se možje posvete v cerkvi pred altarjem, po obhajilu imajo skupen zajutrek, nato govor, zvečer ali pa popoldne imajo nauk in večerno pobožnost, po pobožnosti sejo.

Društvo mater. Tudi armada božja. Ne manjka tega društva v nobeni fari ne. Ponekod ima samo drugačno ime: Altarno društvo, je pa v bistvu isto. Društvo ima mesečno obhajilo, zvečer imajo navadno sejo, na kateri ukrepajo in sklepajo to in ono. To društvo je glavna opora naših cerkva, tako pri delu za cerkev, kakor tudi pri obnovitvenem delu družin in mater. — Ave Maria bi

bila jako hvaležna, če bi ta ali ona tajnica iz te ali one naselbine kedaj kaj poročala o nehanju in življenju mater in žena v fari.

* * *

Tretji red v Ameriki ni to, kar je v starem kraju, to se pravi močna organizacija. Ko gleda človek število tretjerednikov v Sloveniji, ga je sram, da se Tretji red v Ameriki ne razvija tako kot v starem kraju. V Sloveniji je skoraj 50.000 tretjerednikov, v Ameriki pa ne vem, če bi jih dobil petsto. Kje? Saj je menda v vsej Ameriki komaj pet tretjerednih skupščin. Največja je v New Yorku, ki jo je ustanovil p. Benigen Snój. Druga je v Chicagi, ki šteje pa komaj 50 članov. To skupščino je ustanovil p. Hugon Bren.

Sv. Jožef pomaga.

(Resnična zgodba.)

BILO je nekako pred 25 leti, ko so se krasnega jesenskega dne vračale učenke iz šole.

Vreme je bilo prijazno in za jesenski čas zelo toplo. Nekatero učenke so si sezule svoje čeveljčke in tekle bosonogo proti domu.

Prav živahno so kramljale med seboj, kakor vrabčki na strehi. To je bilo pripovedovanja, kakor zna le nedolžna mladina. Bilo jih je kakšnih 12 po številu, vse iz drugega in prvega razreda okoličanske šole šolskih sester v Celju.

Ko so prišle iz mesta na samotno cesto, pridružijo jim neka ženska. Delala se jim je prav prijazna in jih spraševala vsakovrstne stvari, kakor: v katero šolo hodijo, kje so doma, koliko so stare, če imajo še starše itd.

Nekatero deklice so odgovarjale prav živahno, kar se je tuji ženski zelo dopadlo. Vse pa je prekosila Lednikova Anica iz Lokrovca. Bila je stara šele sedem let.

Omeniti je treba, da so o istem času posebno kupčevali z otroci. Ženske so bile zlasti izurjene v tem poslu. Pridobivale so otroke s sladčicami, z raznimi obljubami, ali če ni šlo drugače, so jih po sili odvedle seboj.

Znale so jih skriti in ob posebnih priložnostih prodati raznim podjetnikom, ki so rabili te nedolžne žrtve za igro, cirkuse, ali pa so jih odgojili v kakšne druge svrhe.

Iz tega namena se je pridružilo to ženšče nedolžnim deklicam. Ponujala jim je sladčice, obljubljala lepo oblekco, pripovedovala o krasni hiši, kjer je vse polno cvetlic.

Deklice so se sprijaznile s tujo žensko, jemale sladčice in postajale vedno bolj živahne. Ko jih spet nagovarja, naj gredo z njo — niso bile pri volji, začele so se je bati, le zgoraj imenovana Anica se ojunači in reče, da gre z njo.

Uboga Anica pač ni vedela, kaj jo čaka. Svoje šolske knjige da sosedomi Roziki rekoč: "Nesi domov in reci atetu in mamici, da sem odšla — daleč, kjer bodem imela dosti dobrih stvari in čuda rožic." Podala je še vsaki učenki ročico v slovo in z Bogom se bil zadnji pozdravček.

Ostale deklice so se začele bati in bežale so proti domu, da čimpreje naznanijo, kaj se je zgodilo.

Vsa preplašena pribeži Rozika k prizadetim staršem in reče: "Vaša Anica mi je dala knjige, da jih dam vam. Rekla je, da vas lepo pozdravlja in da ne bo več prišla domov. Odšla je daleč, kjer bo dobila dosti dobrih in lepih stvari."

"Kje je naša Anica?" vpraša ves prestrašen oče. "Odšla je! Ukradena je, moje najdražje dete!" kliče obupno.

"Da, tudi nas bi rada vzela ona huda ženska, a nismo hotele iti. Jaz imam preveč rada svojo mamico."

Skoraj obupani starši so iskali sveta in tolažbe pri sosedih, a kam naj se podajo v temni noči.

Mati zgubljene Anice je bila vzorna krščanska žena. Uda se v sv. božjo voljo ter išče v molitvi tolažbe in pomoči.

Tolažila je moža, češ, ni še vse zgubljeno. Jutri nesem za sv. mašo na čast sv. Jožefu za srečno vrnitev zgubljenega otroka. Sreda je in ta dan sv. Jožef še posebno rad usliši. Pristavila je še, da sv. Jožef dobro ve, kaj se pravi zgubiti otroka, saj sta tudi Marija in Jožef zgubila dete, Jezusa.

Drugo jutro na vse zgodaj je bila prizadeta mati v šolskem poslopju in prosila, da bi sestre in otroci molili za zgubljeno Anico. Na stotine otrok je s sklenjenimi ročicami prosilo sv. Jožefa zanjo.

Nato gre skrbna mati v župnišče, kjer da za sv. mašo, ki se je še isto jutro darovala.

Potolažena se vrne domov in prepusti vso zadevo sv. Jožefu. Oče zgubljene Anice pa se nikakor ni dal potolažiti; kolikrat je pogledal knjige svojega otroka, tolikrat je zajokal kakor dete. Mati je morala skriti knjige, da je preprečila dušno bol rahločutnega moža.

Preteklo je pol tedna, a od zgubljene deklice ni duha ne sluha; vendar je rešitev že prav blizu.

Poslušajmo kaj nam Anica pripoveduje.

Pozno v noči sva prišli s teto v šumo in kmalo v najhno umazano hišo. Čakala sem na sladčice, katera mi je obljubila, pa jih ni bilo. Čakala sem večerje, pa mi ni dala prav nič za jesti. Zaprla me je v sobo in rekla, da ne dobim nič, ker je sedaj čas za spati.

Ko sem bila sama v sobi, sem se spomnila svoje dobre mamice, ki me je vsak večer pokrila in me prekrizala z blagoslovljeno vodo.

Bilo me je strah. Začela sem se jokati in klicati mamo in ateta, a nihče me ni prišel pogledat.

Drugo jutro sem rekla, da sem lačna. Prosila sem, naj mi da kaj za jesti; dobila sem en cel krompirček. Rada bi šla pod milo nebo a nisem smela. Skozi okence sem iskala lepe rožice, o katerih mi je pripovedovala žena, a videla sem le velika drevesa.

Šele tretji dan sem smela iz hiše. Beži, beži, mi je nekaj zaklicalo, drugače boš prodana.

Nekaj me je gnalo naprej, dokler me na široki cesti ne vstavi nek velik častitljiv mož.

Prav ljubeznivo me je vprašal, kam bežim. Glasno sem zajokala: domov k mamiči, a ne znam.

Nič se ne boj, ljubi otrok, mi je rekel prijazen gospod. Prijel me je za roko in me peljal naprej, dokler nisem zapazila domače hiše.

Sem že doma, sem zaklicala, ko sem videla dragi dom. — Hotela sem reči: Bog plačaj, a dobrega gospoda nisem nikjer videla.

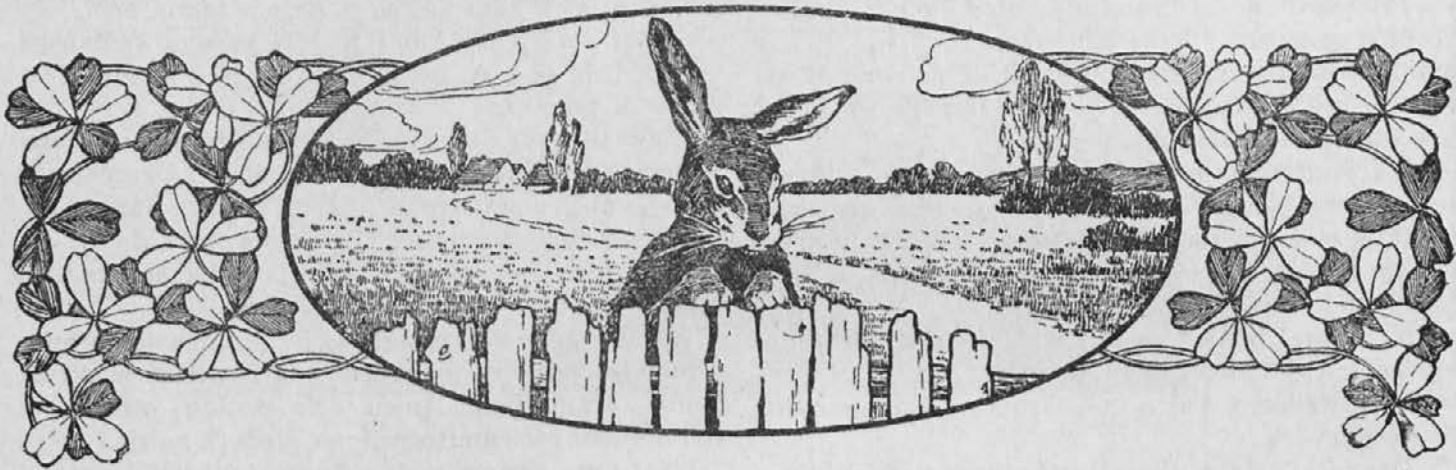
Boječe sem odprla vrata. Bala sem se staršev, ker sem brez dovoljenja odšla. A dragi atek me

je vzel v naročje in mamica mi je brisala solzne oči. Povedati sem morala vse, kaj se je zgodilo z menoj. Ko sem zapazila na sliki, ki je visela na steni, sv. Jožefa, sem vzkliknila: Ta-le gospod me je pripeljal domov. A mamica je rekla:

“Nikoli še namreč ni slišati bilo, da bi kdor tebe prosil zaman.

Vsakemu daješ tolažbo ti milo; to rad priznava ti mnogi kristjan.”

S. S.

NAŠI MLADINI.

ZAČELI smo s tem oddelkom, da bi slovensko ameriško mladino privezali nase. — Nekdaj je zlasti šolska mladina imela Strička v Ave Mariji. Zanja je v letih 1917-18 izhajal Mali Ave Maria. Poznej smo pretrgali zveze z mladino. S to številko te zveze obnavljamo. Za pomoč prosimo prečastite gospode, častite slovenske sestre in stariše. Radi bi navezali na Ave Marijo tudi odraslo mladino. Zato bomo tu pa tam uvrstili v mladinski oddelek tudi kak angleški članek. Za danes sprejmite vest o gibanju jolietške mladine.

JOLIET'S YOUNGER GENERATION.

The organizers of St. Joseph's Parish, Joliet, have brought fame to this community, in the Slovenian world, by their faithfulness to their religion and by their successful efforts to extend a brotherly hand through the K.S.K.J. and Holy Family Society to all Slovenians throughout the U. S. Much praise has already been bestowed upon them, so we need not add any more ourselves. But what we wish to say is that their children are their worthy successors, good citizens of our community, supporters of the

church, helpful in promoting the growth of our K.S.K.J., in short a credit to their city, their religion, and their race.

The greatest pride of our Slovenian people here in Joliet, next to our church is our school, the largest parochial school in Joliet, enrolling 876 pupils. And rightly are our people proud of this school for it has made a reputation of itself among the other schools of this community which is second to none.

When we think of the good students our school has produced, we are reminded of the statements made by the Christian Brothers that our boys are the brightest and best scholars which they have from any school. The record of our girls in the Academies and of our other children in the local High School speaks likewise in glowing terms of the sound training given them in our school.

Perhaps nothing, however, is better known than the athletic ability of our school boys. St. Joseph's School has a long list of athletic triumphs, the latest being the highest number of points among the parochial schools entered in the First Annual Silver Skates Derby, a few weeks ago. Among all schools, public and parochial, St. Joseph's finished second to

Farragut School, a public school. Out of the three grades competing, St. Joseph's won 2nd place in the 8th, 3d in the 7th, and 2nd in the 6th grade.

It seems our boys are naturally fast, for in the only track meet held among the parochial schools a few years ago, St. Joseph's walked away from the rest of the field, copping 1st place in the 7th and 6th grades, and 2nd place in the 8th grade.

In baseball, St. Joseph's School has the best record of any school in town. We boast of the enviable record of 42 victories and only 9 defeats in Catholic School League baseball during the last five years. During this time, St. Joseph's has never finished lower than in 2nd place, being 2 times in 2nd place, and 3 in first. Last year's team finished in a tie for first place with 9 victories out of ten, but lost in the playoff. St. Joseph's School has won the majority of it's games from every opponent it has faced. This year's team gives promise of bringing more glory to the school.

Basketball has been introduced into our school for the first time this year, yet we have high hopes of equalling the ability of all other schools entering the Parochial School Tournament.

Lest we forget, St. Joseph's School has had the first mib champion of this city.

Another side of our school life to which little publicity is given is the devotion to the Blessed Sacrament which our children practice. Our children receive over 30,000 Holy Communions each year and to date the average has been pointing to 3,500 for each month.

Next to our school, the pride of our parish among the younger generation are the two girls' sodalities, St. Mary's and St. Agnes', which have helped so much not only in entertaining the parish, but especially in the true Sodality spirit and example given to the parish in large monthly attendance at Holy Communion.

The young men of the parish are also very active. Joliet has had a K.S.K.J. baseball team from the very beginning and is one of the chief boosters of the K.S.K.J. league. The Slovenians here have enough indoor players to form a team that can compete with any. Bowlers are also quite numerous, at

least six teams will enter the K.S.K.J. bowling tournament.

We need not say anymore about the fraternal society spirit of our younger generation except that we mention that practically every youth and man here in the parish is a member of the K.S.K.J., not to mention the many that belong to the Holy Family Society.

All in all, that younger generation of Slovenians in Joliet is deserving of mention whenever Joliet is spoken of by our people. Their deeds may not be as outstanding as the building of the most beautiful Slovenian church and a large school which their parents have accomplished, but the same spirit is there, the same willingness to work for God and fellowmen.

—M. J. B.

* * *

Pred nedavnim časom sem bil navzoč pri prireditvi šolske mladine v jolietški cerkveni dvorani. Zelo bogat je bil program in je obsegal 12 točk. Da si boste prireditev lažje predstavili, bom program kar ponatisnil.

PROGRAM.

1. Chorus — Veselja dom	Grade 6
Welcome — Dobrodošli	Grade 6
Chorus — U. S. A.	Grade 6
2. Konjički	Grade 1
3. Ring Around the Rosy	Grade 1
4. Alphabet A. B. C.	Grade 1 & 2
5. Bedtime Recitation — Lahko noč	Grade 2
6. Booster Club (boys)	Grade 6
7. Our Darlings	Grade 3
8. Living Rosary (Rožni venec)	Grade 4 & 5
9. Playmates	Grade 3
10. Glee Club	Grade 4
11. Japanese Fan Drill	Grade 5
12. Noise by "The Boys"	Grade 5

Prireditev je izvrstno uspela, čeravno je trajala celi dve uri. Pesmi je zelo lepo spremljal klavir. Parkrat je nastopil tudi mlad muzikant in je na harmoniko prav po starokrajsko zaigral slovenske pesmice. Stariši in prijatelji mladine so se nad vse zadovoljni razšli.

Jolietški mladini čestitam na prireditvi in jim želim veselo veliko noč. A Happy Easter. Vesel bom, ako se kdo oglasi in pošlje pismo na naslov:

Editor of Ave Maria, Box 443, Lemont, Ill.

Mladini toplo priporočamo dr. Kernovo knjigo "English-Slovene-Reader."

Skriti zaklad.

L. Oliver-Vlastibor:

V.

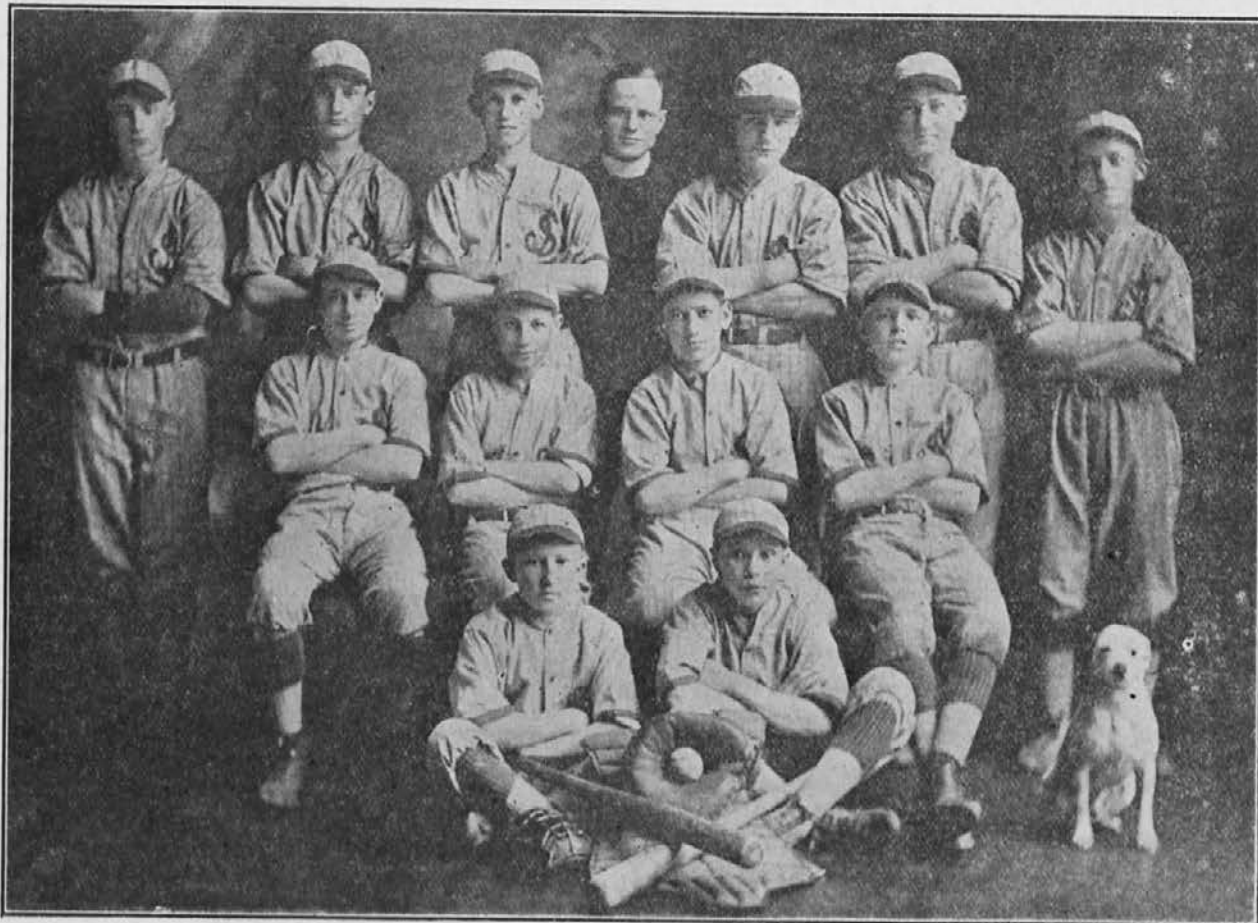
Tretji dan svojega bivanja v Trevayler Hall je Everardu kaj počasi mineval. Dan se mu je zdel cela večnost, tako je namreč hrepenel po tem, da bi mu bila razkrita skrivnost. Od služabnika si je izposodil malo motiko ter nekaj drugega primernega orodja in tako oborožen je težko pričakoval noči. Tu se mu je prvikrat porodila misel, da je pod ploščo morebiti skrit kak zaklad.

Končno vendar nastopi toli zaželjena noč. Everard gre v sobo, toda ne da bi šel spat. Kaj še! Zanj ni več miru, dokler ne razkrije skrivnostne zadeve. Imel je pred seboj še jako težko delo. Polnočna ura je odbila in zopet se prikaže nepoznani prijatelj, s katerim je stopil v zvezo na tako nenavaden način. V tretjič sledi neznanemu možu po dolgih hodnikih in sobanah, dokler ne dospeta do sobe, kjer se je prejšnji večer toliko trudil, da bi odvalil ploščo. Pod njunim nogam je ležala kamenita plošča še nepremaknjena. S tiho molitvijo na ustnah se Everard spravi na delo. Tujec mu stoji ob strani in opazuje njegovo početje. Po mnogih brez-

uspešnih naporih se končno vendarle začne kamen premikati. Po tem uspehu vnovič vzpodbujen obdelava mladenič s podvojeno gorečnostjo kamnito ploščo; po enournem trudu plošča odneha. Everard dvigne kamen od tal in ga položi na stran. Nato se ves radoveden pripogne nad odprtino, vzklikne od začudenja in pade na kolena.

Skrivnost ponočnega obiska je razkrita. Pri njegovih nogah leži velik zaklad: Mašne obleke, šivane v zlato in srebro, belo perilo z bogato vezenino, dalje zlati kelih in ciboriji z vdelanimi biseri in — krasna, z demanti bogato posuta ter z biseri dragoceno okrašena — monštranca. V monštranci je — Najsvetejše — pač najdražji zaklad.

Everard se v ponižnosti sklone še globlje pred Najsvetejšim in moli pod podobo kruha skritega Boga. Po molitvi pa se ozre po starčku, ki je skozi 200 let čuval Najsvetejši zaklad. Starček je klečal poleg njega na kolenih, z na prsih prekrižanimi rokami in je bil obdan od svetlobe. Vsakršnakoli sled starosti ali žalosti ter prejšnje potrnosti in otožnosti je zginila z njegovega obličja. Okoli glave mu je

Skupina članov Base Ball kluba pri fari sv. Jožefa v Jolietu. V sredini Rev. M. J. Butala.
(Ob tridesetletnici K. S. K. Jednote.)

žarel svetniški sijaj in njegove oči so ljubeznipolno zrle na Presv. Hostijo. Opomniti je treba, da je bila podoba kruha radi nedostopnosti zraka še popolnoma dobro in nepokvarjeno ohranjena in po nauku sv. Cerkve je Jezus Kristus v sv. Hostiji pričujoč toliko časa, dokler se podoba kruha ne spremeni — dokler je kruh še užiten. Pri pogledu na mučenca (varuh skritega zaklada ni bil namreč nihče drugi, kot zaradi svoje vere umorjeni benediktinski duhovnik p. Plasidus), je Everard zapopadel prvokrat slavo, veličastvo in lepoto božjo v Najsvetejšem Zakramentu ljubezni. "Kajti če je služabnik tak, kako krasen mora biti šele Gospod," si je dejal sam pri sebi. Oba sta nato še dolgo klečala pred božjim Zveličarjem, ki se je na tako čudovit način odkril pobožnemu mladeniču.

Le prekmalu je prišla ura ločitve od svetega mesta. Že je napol gledal beli dan skozi okna v sobo, ko se je starček dvignil. Par trenutkov nato še opazuje Everarda s pogledom neizrečene ljubezni in hvaležnosti. Z dvignjeno desnico naredi nad glavo presrečnega mladeniča znamenje sv. križa in nato izgine. Dopršil je svoje delo.

Sedaj je na vrsti Everard, da dovrši ostalo. Mla-

di mož je takoj razumel, da mora priti Najsvetejši Zakrament v roke katoliškega duhovnika.

VI.

Kljub napornemu nočnemu bdenju si Everard ni privoščil nikakega počitka. Skrb za njemu v varstvo izročeni zaklad mu je pregnala spanec z oči. Takoj nato je potrkal na vrata sobe Sir Huberta in ga prosil za kratek razgovor o dogodkih preteklih treh noči. Ko je graščak slišal, da gre za polnočne doživljanje, je peljal mladeniča v biblioteko.

"Moja soproga, kakor tudi Gertruda," je rekel, "sta ravnotako radovedni kakor jaz. Zato je najbolj primerno, da nam vsem trem skupno poveš o svojih doživljanjih." Ko sta vstopila v biblioteko, sta bili obe dami že skupaj.

"Laura" (tako je bilo namreč soprogi ime), pravi Sir Hubert, "gospod Neville nam hoče pripovedovati, kar je doživel tekom zadnjih treh noči v skrivnostni sobi." Proti Everardu obrnjen nadaljuje: "Nas vse jako zanima in upam, boste ustregli naši radovednosti."

(Dalje na strani 125.)

Misijonske vesti.

Kakor ste že brali v Glasovih od Marije Pomagaj, nas je pred kratkim obiskal Rev. Jakobs, misijonar iz Kitajske, rodом Belgijec. Na poti je domov. Kako je bil vesel v naši družbi. Zapel nam je kitajske pesmi, ki so priproste, a lepe in pristrčne. Govori veliko jezikov, tudi angleškega precej dobro. Prinesel nam je pozdravov od naših kitajskih sobratov. Rev. Jakobs je frančiškan in je bil pred leti tovariš našemu Engelhardu v misijonskem delu. Imel je v oskrbi neko gorsko misijonsko postojanko, ki mu je jako dobro uspevala. Zadnja leta si je nakopal bolezen in zato se vrača v domovino na oddih in zdravlja iskat. Če se bo pozdravil, se bo vrnil na Kitajsko preko Amerike, kjer se bota prihodnje leto sešla s p. Engelhardom. Če ne bo ozdravel, bo ostal v domovini in preživel leta, ki so mu še odločena po previdnosti božji, v svojem domovju. Belgijci se dele po narodnosti v Flamce in Valone. Flamci so bolj germanskega, oz. nemškega duha, Valonci so francoske sorte in francoske krvi. Naš Fr. Jacobs je Flamec, in še prav navdušen Flamec. Neizrečeno je bil vesel, ko smo mu zapeli nekaj slovenskih pesmi. Vesel jih je bil pa zato, ker so izliv majhnega naroda, tako majhnega naroda, kakor je njegov, a so vendar izliv globoke duše in velikega duha.

* * *

Misijonska misel je irskemu narodu globoko ukoreninjena. Zato je irski narod tudi prvi v vrsti ameriških misijonskih delavcev. Na drugem mestu so

Nemci. In potem po vrsti druge narodnosti. Mnogo jih je zastopanih v tej vrsti, in častno so zastopani. Ameriški Slovenci so bili in so še med njimi. Z vso

REV. T. JAKOBS, O.F.M.,
kitajski misijonar.

pravico se lahko še vedno ponašajo z enim izmed največjih misijonarjev, s škofom Barago. V stari domovini se Slovenci z živo vneto zavzemajo za misijonsko delo. Lazaristi izdajajo prelep mesečnik: "Katoliški misijoni", ki je razširjen po vsej slovenski deželi v tisočih in tisočih izvodih. Noben slovenski mesečnik nima toliko naročnikov kakor ravno ta list. Znamenje, da je tudi Slovencu misijonska misel in misijonsko delo na srcu. Slovenski frančiškani imamo svojo misijonsko družbo s sedežem v Ljubljani. Poverjenik ji je Rev. Angelj Mlejnik O.F.M. v Ljubljani. Tam je tudi sedež Klaverjeve družbe, ki posveča svoje delo in svojo pozornost predvsem afriškemu misijonom. Izdajajo vestnik sv. Detinstva in mesečnik Klaverjeve družbe.

* * *

Amerika je sama misijonska dežela. Res je. In kdor dela za uboge izseljenke in izseljeniške cerkve, je nekako tudi podpornik katoliških misijonov. Tudi to je res. Koliko je "rdečih" Kitajcev in Nigrov, ki jim teče po žilah slovenska kri. V svoji nevednosti in zaslepenosti so hujši od paganov v prekomorskih deželah. . . Toda nekaj bi lahko storili tudi za prave paganske misijone. Morda bi se lahko naročili na "Katoliške misijone", ali na Klaverjev mesečnik. Kdor se želi naročiti na ta dva lista, naj se obrne na Upravo Ave Marijo. List "Katoliški misijoni" stane letno komaj 80 centov. Majhna svota, a vendar bo zrno k misijonskemu skladu.

Zadnje tedne so kitajski uporniki v provinciji Šantung zajeli več misijonarjev in redovnic. Sedaj jih imajo zaprte in jih ne oddajo prej, dokler jim ne plačajo 60.000 dolarjev.

* * *

Na Kitajskem je sedaj 1178 domačih duhovnikov; 1723 inozemskih; 6 domačih škofov; 56 inozemskih škofov; 271 kitajskih bratov — lajikov; 248 inozemskih bratov lajikov; 2830 domačih sester; 1088 inozemskih sester; 441 semenišnikov; 2000 gimnazijcev po kolegijih; 2.240.250 katoličanov.

* * *

Eden izmed škofov, ki so bili lani v Rimu posvečeni, je umrl v svoji škofiji. Opravljal je svojo škofijo nekaj dobrih mesecev.

Umrli je tudi tisti škof v čigar škofiji deluje dobro znani o. Veselko Kovač. Na drugem mestu prinašamo pismo, ki ga je poslal našemu preč. p. komisariju.

* * *

Iz Rima je došlo poročilo, da je bil holandski frančiškan P. Fortunat Sproit, misijonar na Kitajskem imenovan škofom. Prideljen je bil kot pomožni škof že priletnemu apostolskemu vikarju Very Rev. Timmerju, ki je tudi frančiškan.

* * *

V Rimu so ravno dokončali nov misijonski muzej. Novi muzej ima 24 dvoran. V tem muzeju so spravili skoraj vse stvari, ki so bile razstavljene na zadnji misijonski razstavi.

* * *

V Pekingu so oblasti priznale pravico javnosti benediktinski katoliški univerzi. Letos so imeli na tej univerzi 150 študentov.

* * *

Misijonska propaganda je dala tem benediktincem tudi nalog, da prenove kitajski cerkveni slog po formi beuronske benediktinske šole. Doslej so zidali in postavljali cerkve in altarje v težkem romanskem slogu. Sv. stolica je na prigovarjanje apostolskega delegata v Kitajski določila, da naj Kitajci v svojih cerkvah ohranijo domače in nacionalne sloge, da se bodo Kitajci čutili bolj domače. Da bi res preuredili ta slog so poklicali nalašč zato umetnika Dom Gresnigta, da je prišel iz Nemčije v Peking, kjer se bo posvetil tej misli svete stolice.

PISMO IZ KITAJSKJE.

Predragi p. komisar!

Pred vsem: Najlepše se Ti zahvalim za koledar "Ave Marija" 1928, ki sem ga tako močno vesel. Bog Ti poplačaj obilo to ljubav in vsem, ki so imeli pri tem kaj opraviti. Koledar je res močno zanimiv. S posebnim zanimanjem sem prebral poročila "Iz naših naselbin", saj sem večino teh krajev sam videl in imam ondi mnogo dragih znancev in dobrotnikov, katerih v svojih molitvah zlasti pri sveti maši nikoli ne pozabim.

Z velikim zanimanjem zasledujem tudi veliki napredek Vašega komisarijata. Lemont, Ill. (Marija Pomagaj) mi je sicer neznan, ker ga takrat, ko sem bil jaz v Ameriki, še ni bilo, a napredek na teh ameriških "Brezjah" me tako veseli, da Ti tega ne morem povedati. Ta kraj je že in bo vedno bolj neusahljiv studenec božjih milosti za Slovence v Zed. drž. Severne Amerike. Tudi tega velevažnega podjetja slov. frančiškanov se spominjam vsak dan pri sv. maši. Bog Vam nakloni obilo požrtvovalnih dobrotnikov, da Vam bo mogoče v dušni blagor Slovencev v doglednem času dovršiti vse velikopotezne načrte. Da bo delo uspelo, ni nobenega dvoma. Saj je pod okriljem Matere Božje.

Polnih sedem let je že minulo, odkar sva se v New Yorku zadnjič videla. Kako hitro beži čas! Rad bi morda vedel, kako se mi je med tem godilo. Tega Ti ne bom obširno popisoval in mi Ti zato tudi ne boš zameril. Povem Ti le toliko, da še mi je težavna misijonska akcija, ki sem jo bil zapolnel že pred več leti na vse zadnje s posebno božjo pomočjo popolnoma posrečila. Dobili smo svoje lastno misijonsko okrožje, ki je bilo predlanski povzdignjeno v samostojno apostolsko prefekturo (misijonska škofija). Lansko leto marca mes. smo dobili tudi svojega prvega apostolskega prefekta P. Sebastijana Grossrubatscherja. Mene so imenovali za apostolskega proprefekta in mi naklonili papeško odlikovanje. Toda pomisli, kako čudna so božja pota! Letos nam je kar na naglo umrl en mlad misijonar in 29. novembra še — naš apostolski prefekt. Bil je bolan blizu 40 dni. Rajni je bil laški podanik, na južnem Tirolskem doma, a

član naše tirolske franč. provincije. Ni sem mislil, da bo našemu prvemu prefektu čas delovanja tako kratko odmerjen, saj še 40 let ni bil star. Kot proprefekt sem sedaj jaz administrator, dokler ne dobimo novega ap. prefekta. — Dasi je to hud udarec za naš misijon, vendar naša tolažba je v globokem slov. preg., ki pravi: "Bog že ve, kaj dela." Fiat voluntas ejus.

Sobratje misijonarji so priredili 15. nov. m. l. — po naročilu apostolskega prefekta moji malenkosti intimno domačo slovesnost kot 25 letnico, mojega bivanja na Kitajskem.

15. maja 1927 je namreč minulo 25 let odkar sem v Shanghaiu stopil na Kitajsko tla. Ker ob tem času radi hudih nemirov ni bilo mogoče obhajati te obletnice, je apostolski prefekt odločil, da še ima obhajati to slavlje 15. nov., ko je bilo misijonarjem zopet mogoče zbrati se v centralni rezidenci. — A apostolskemu prefektu ni bilo usojeno udeležiti se tega slavlja, kajti bil je po hudi boleznini primoran ostati v postelji. Vendar je govor, ki ga je imel pripravljenega za to priliko, narekoval najstarejšemu misijonarju, da ga "ima" v njegovem imenu pri slovesnosti. Pri tej priložnosti mi je bila poklonjena lepa diploma podpisana od ap. prefekta in vseh misijonarjev — "iz hvaležnosti". Pol meseca na to je bil apostolski prefekt že mrtev.

Predragi! Bilo je v teh sedmih letih obilo oblačnih dni, a tudi solčnih ni manjkalo — oblačni dnevi so za nas potrebni, ker odkod naj sicer pridejo zasluge. Delamo za nebesa in za to nas oblačni dnevi ne vznemirjajo. Bogu bodi hvala in čast za nje. Prosimo Boga, da ostanemo v takih dnevih Njemu zvesto vdani.

Sedaj pa — za danes — dovolj. Vsem mojim dragim slov. dobrotnikom v Združenih državah Amerike povejte, da se jih pri sv. maši vedno hvaležno spominjam in se jih bom dokler živim. Naj mi ne zamerijo, če jim vsakemu posebej ne pišem.

Srčno se Vam tudi zahvalim za list Ave Marija, ki ga redno prejeman. Bog Vam bodi plačnik.

O. Veselko Kovač, apost. proprefekt.

Glasovi od Marije Pomagaj.

P. Benigen.

Ave! — odgovorim, ko nekdo hitro potrka na vrata. P. Alfonz vstopi in plašnega obraza pove: Father, samostan gori! — pa takoj pristavi, — ni več nevarnosti.

— Ne malo osupnjen stopim iz samostana in vidim, kako se še vali gosti dim izpod strehe nad kuhinjo in obednico. Grem naprej in zagledam več ljudi in avtomobilov poleg samostana. Bilo je tudi par znanih slovenskih družin iz Chicage in jih vprašam, kako so izvedeli o ognju. Povedo mi, ravno smo se iz Jolietta pripeljali in smo videli nenavadni dim ter se ustavili, če bi bilo treba pomagati. V tem pogovoru se naglo pripeljejo ognjegasci iz Lemonta. Father John in par sobratov so medtem že pogasili ogenj. Na njih obrazih, očrnelih po dimu, se je še poznal strah, pa tudi zavest, da so zmagali. Požarni brambovci, ki so bili z dvema brizgalnicama naenkrat na kraju nesreče, so se prepričali, da ni več nevarnosti in ker so drugi mesto njih opravili delo, so se odpeljali domov. To vse se je tako naglo izvršilo popoldne po četrti uri na sv. Apolonije dan, da bi še ne vedel o požaru, ako bi mi ne bil sporočil o njem p. Alfonz. Seveda bi bilo pa vse drugače, ko bi požar nastal v drugem času, recimo po noči. Posledice požara, ki je nastal nenadoma, so bile sicer v kuhinji in sosednih prostorih radi obilega dima, ki ga je povzročila goreča smola. To so namreč rabili in jo hoteli segreti na peči. Po nesreči se je pa preobrnila posoda in tako je nastal ogenj, ki bi bil lahko usodepoln za nas.

Prisotnosti duha Father Johna in sobratov priznanje, da se ni ogenj raztegnil na leseni samostan in cerkev. Videvši nevarnost, so takoj nastavili cevi na vodovod in tako ukrotili požar. Vsi smo rekli: hvata Bogu, da ni bilo hujšega! Manjkalo res ni veliko in upepeljen bi bil samostan s cerkvijo. Zato smo pri večerni molitvi izmolili Te Deum in drugo jutro je p. gvardijan opravil sv. mašo v zahvalo, da smo bili obvarovani večje nesreče. V par dnevih so nato bratje preslikali kuhinjo in obednico, in je prav čedno zdaj, edino tlak v kuhinji ima še posledice požara. Nesreča res nikdar ne počiva. Nikdar tudi ni preveč pazljivosti in previdnosti z ozirom na ogenj.

Na Pepelnico zjutraj ob pol petih je pa velikanski plamen razsvetljeval daleč na okrog z bližnjega Lemonta. Na hribu mesteca Lemont, ki šteje 2322 prebivavcev, je gorela poljska cerkev sv. Cirila in Met. Od našega samostana je oddaljena pol ure. Cerkev je bila lesena in stara 44 let. Vsled pomanjkljive električne žice je nastal pod stropom cerkve ogenj in bruhal skozi streho. Daleč naokrog je uničujoči plamen razsvetljeval okolico. Cerkev, iz katere je gospod župnik H. Jagodzinski mogel rešiti sv. Rešnje Telo, je zgorela do tal in ravno tako leseno župnišče. Dobri Poljaki so jokaje gledali svojo ljubljeno župnijsko cerkev, ki je v dveh urah postala žrtev požara in jim pustila pepel za pepelnico. Požarna bramba ni mogla radi pomanjkanja vode storiti drugega kot obvarovati sosed-

ne hiše, da jih ni uničil ogenj. — Škode je šestdeset tisoč dolarjev, toda verni Poljaki bodo kmalu postavili novo, zidano cerkev. Ta čas bodo pa imeli v irski župnijski cerkvi sv. Patricija tri sv. maše ob nedeljah in praznikih, kamor jih je takoj povabil ondotni župnik F. M. Hart.

V znaku ognja smo letos v Lemontu nastopili 40danski postni čas. Kakor požge ogenj vse gorljivo in je upepeli, tako naj zdaj v tem prijetnem času v dnevih zveličanja prava pokora požge in uniči grehe, da jih ne bo žgal enkrat večni ogenj. To bo najboljša priprava na vesele velikonočne praznike.

Da je to potrebno, vidi vsakdo, kajti veliko je hudega in slabega na svetu. To priznava celo "Prosveta" v svojem članku z dne 19. januarja "Človeška družba je bolna", v katerem je najti kako zdravo zrno. Pove pa seveda po svoje, opisujoč na eni strani bogastvo, razkošno, razsipno in nezumno uživanje, na drugi pa životarenje, kjer primanjkuje najpotrebnejše za življenje. Piše: "Kdor je močnejši in nima srca do svojega bližnjika, pogazi gospodarsko svoje bližnje in se na razvalinah teh uničenih eksistenc poviša samega sebe." In takih, pravi, ni malo. "Pri tem drvenju za gospodarsko premoč redkoke-daj odloča razum, ampak le živalski instinkti. Razumen človek ne uničuje eksistenc drugih z izkoriščevanjem njih delavnih telesnih in umskih zmožnosti; kajti razumen človek prezira bogastvo. On razume (?), kaj se zgodi z njim po smrti in da si po-

smrtnega življenja v raju ne more kupiti z bogastvom vsega sveta, ker posmrtnega življenja v raju ni!?! In teh norcev, ki jih vodijo živalski instinkti, je več kot razumnih ljudi, katere vodijo v njih življenju razumna čustvovanja . . . Zločini, ki se dogajajo vsak dan, to potrdijo. Da so ti zločini tako številni in se število njih ne znižuje, ampak še narašča, ni kriva samo podedovanost, ampak največ razmere, v katerih ljudje žive." Tako piše "Prosveta" in s tem priznava naraščajočo hudobijo, pri kateri imajo največjo krivdo razmere, v katerih ljudje žive. Tu je važno priznanje Prosvete, ker piše, da so zločinov največ krive razmere, v katerih ljudje žive. —

Vprašam, kdo pa je povzročil te razmere? Ali ne največ slabo brezversko časopisje, med katero spada tudi Prosveta? Tožite, da je človeška družba bolna. —

Kdo pa je največ povzročil njeno bolezen? Zopet isti odgovor: največ slabo, brezversko časopisje. Vi vidite samo učinke, posledice teh razmer; toda ne vidite ali načete videti vzrokov teh razmer. Vsaka posledica ima svoj vzrok. Tožite, da je človeška družba bolna in opisujete življenje ljudi, kako je večina ljudi zgrešila svoj cilj in pravite: "Ako je kaj takega cilj človeškega življenja, tedaj je bolje, da človek, krona stvarstva, ne živi, ker se prav nič ne loči od navadnih živali, ki nimajo razumnega čustvovanja, ampak jih prevladujejo le instinkti."

In Prosveta sklene svoj članek z besedami: "Zato mora biti cilj razumnih ljudi, da se odpravijo v človeški družbi razmere, ki omogočujejo, da se v človeku razvijejo živalski nagoni, ki potlačijo razumno čustvovanje." Da, da, absolutna potreba je to. Ali bodo uredniki Prosvete delali na to, k čemur kličejo vse razumne ljudi?

† **Very Rev. Veselko Kovač, O.F.M.**,
prov. komisar in administrator misijonske škofije
na Kitajskem.

(Ravnokar je došlo poročilo, da je umrl. Bog mu daj svoj pokoj!)

V tem članku Prosvete je eno resnično, namreč priznanje, da je človeška družba bolna, da je večina ljudi po življenju enaka živalim. Trpko, bridko priznanje! Toda s tem se še ne poboljša človeška družba. Treba ji je tudi podati pravega zdravila. Ali od Prosvete ga bomo zastoj pričakovali. Vi ste pri mnogih, mnogih naših rojakih ustvarili tiste razmere, v katerih, kakor pišete sami, postane dober in razumen človek slab, ker živi v slabih in nečloveških razmerah. In koliko takih naših nekdanjih dobrih rojakov imajo ravno uredniki Prosvete na svoji kosmati vesti!!

Ko bi imela Prosveta s tem člankom, v katerem je priznanje nad boleznijo človeške družbe, res tudi namen in voljo delati za njeno ozdravljenje, bi morala najprej prenehati dajati ji strupa in drugič podati bi ji morala pravega zdravila.

Toda ne enega ne drugega ne moremo pričakovati od Prosvete;

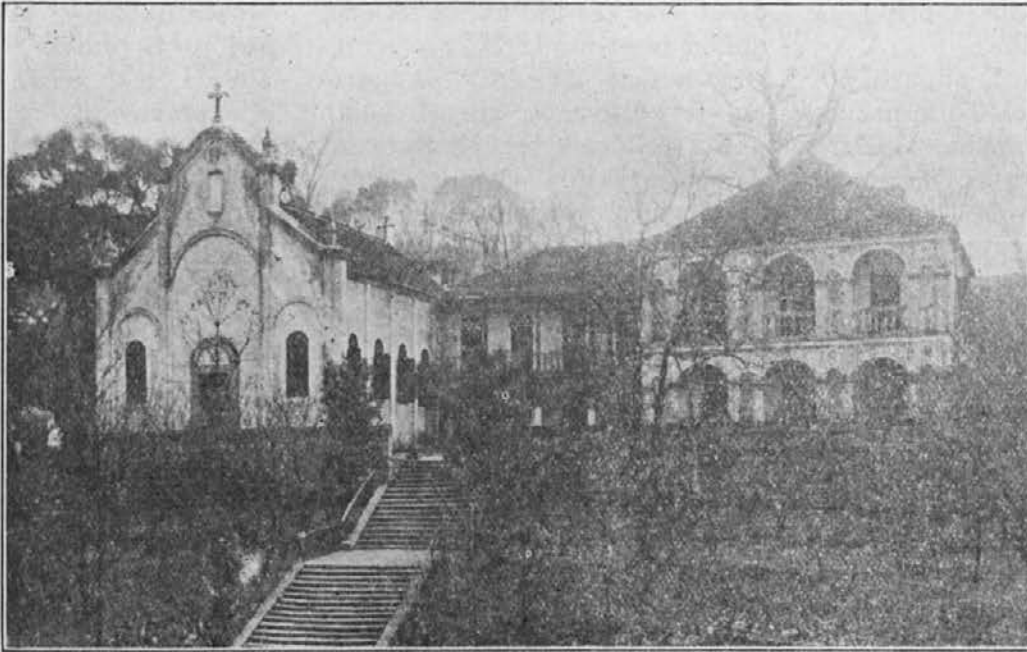
zato je pač nezmislno, da toliko toži nad bolno človeško družbo.

Za vsakega posameznega človeka kot za vso človeško družbo je pa to-le zdravilo: Verovati v Boga in v resnice, katere je Bog razodel, ker ne more biti prava vera druga, razen ona, katero je Bog razodel.

Bog je govoril in človek je dolžan verovati Njegovi besedi ter izpolnovati Njegove zapovedi.

Ker pa je po priznanju Prosvete "človeška družba bolna; kajti zločini, ki se dogajajo vsak dan, to potrdijo", zato je za vsakega takega bolnika edino sredstvo, če hoče biti ozdravljen, da se povrne nazaj k Bogu, od katerega se je ločil z grehom. Vsak in naj bo še tolik grešnik na svetu, more ozdraviti svojo dušo, ako le hoče. Ni tolikega greha, da bi ga Bog ne mogel odpustiti. Zločini so grozni, ki se dogajajo dan na dan in časniki jih opisujejo na dolgo in široko. In glejte, naj je grešnik zabredel še tako

Rezidenca

† o. Veselkota

globoko, da se čudi in zgraža nad njim ne preveč nežnočutni današnji svet, vendar more zadobiti odpuščenje pri Bogu, ako le resno hoče. Nihče ne bo pogubljen razen on, ki je zavrgel klic usmiljenega Boga. Vsakemu pogubljenemu bo lahko govoril Bog: "Celi dan sem stegal svoje roke k tebi." Vse dni, dokler je živel grešnik, ga je Bog klical, da se spokori. Ako grešnik noče poslušati, ko ga kliče usmiljeni Bog in živi nadalje v grehu, da nastopi noč večnosti, tedaj in edino tedaj ni več zanj usmiljenja. Dokler pa živi, more največji grešnik zadobiti odpuščenje grehov in milost pri Bogu.

Veliko besed božjih bi mogel navesti iz sv. pisma v potrjenje te resnice; navedem samo te-le: "Ko so farizeji govorili Jezusovim učencem: Zakaj je vaš učenik s cestninarji in grešniki? — je Jezus slišal in dejal: Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni. Pojdite in se poučite, kaj se pravi: Usmiljenja hočem in ne daritve. Nisem namreč prišel klicat pravičnih (ki se imajo kot farizeji sami za pravične), ampak grešnike."

"Izpreobrnite se in vrnite se k

meni, govori Gospod po preroku Jeremiju, in vas bom sprejel. Kakor resnično živim, ne želim smrti grešnika, ampak da se spokori in živi."

In po preroku Izaiju govori Bog: "Ali more žena pozabiti svojega otroka, da bi se ne usmilila sina svojega telesa? In ko bi tudi ta pozabila, vendar jaz ne pozabim tebe."

Ker Bog tako želi, da se vsak zveliča, potem, si misli kdo, ne bo nikdo pogubljen, ako more vsakdo in vselej dobiti odpuščenje. Na to odgovorim: Bog odpusti vselej, kedar ga grešnik prosi odpuščanja, pod pogojem, da se resnično kesa svojih grehov. Ali je pa vsakemu grešniku resnično žal, da je grešil? Tak torej, ki se ne kesa svojih storjenih grehov, ne more dobiti odpuščanja, tak je sam, ne pa Bog, kriv večnega pogubljenja.

Grešnik neha biti grešnik, kakor hitro se povrne k Bogu in mu je žal, da je grešil. V tem trenutku se zgodi velika izprememba v njegovi duši. Poprej je bila zoprna in grda v očeh božjih, zdaj je pa postala lepa in ljuba Bogu, da gleda na njo kot mati na svojega otroka, ki ga ljubi. Naj je

bil poprej še tolik grešnik, Bog ga zdaj ne zavrže, temveč sprejme ga z največjo ljubeznijo kot oče izgubljenega sina.

Bog zahteva samo eno reč od grešnika, namreč da se k Njemu nazaj povrne. Vsakdo ko je grešil, je šel v tabor sovražnikov. Bog hoče samo, da se nazaj povrne in On ga sprejme, mu odpusti in mu vrne izgubljeno milost.

Če svetna oblast pomilosti kakoga hudodelca, mu samo odvzame zaslužen kaznen ali mu jo vsaj zmanjša; toda ostane mu še vedno pečat njegovega hudodelstva in ne dobi več nazaj zaupanja in dobrega imena; ta madež mu ostane. Toda pri Bogu je drugač e. Skesani grešnik more pa v posest dobiti najvišje mesto v kraljestvu božjem.

Avguštin je bil zagrizen sovražnik božji; svoje velike zmožnosti je rabil v žaljenje Boga, skrunil tempelj svojega telesa z nečistostjo in mnoge pripravil v krivo vero. Pa Avguštin se je skesal, izpreobrnil in spokoril, postal je škof in cerkveni učenik ter velik svetnik.

Tudi kralj David je zelo razžalil Boga, pa spokoril se je in njegov greh mu je bil odvzet in

iz njegovega rodu je prišel na svet naš Odrešenik.

Ako Bog odpusti, odpusti popolnoma, ne na pol. To je pač za nas največja tolažba. — Zato vzklikne modri v sv. pismu po pravici: "Koliko je Gospodovo usmiljenje in njegova prizanesljivost tistim, ki se izpreobrnejo k njemu!"

Če se grešnik resno odloči delati dobro in se varovati hudega, mu je Bog pripravljen odpustiti prej storjene grehe. Naj je še tako globoko zašel, Bog mu odpusti in vse je izbrisano s pokoro. Tega ne stori Bog zato, ker grešnik zasluži odpuščenje, temveč stori edino iz svojega usmiljenja.

V priliki o izgubljenem sinu vidimo, da mu ni naklonilo usmiljenja to, ker je postal tak revež, toda dobrota in ljubezen njegovega očeta. Očetovo srce je vedno hrepenelo odpustiti sinu; vendar ne poprej, dokler se sin ne povrne in ga skesano ne prosi odpuščenja.

Če pomislimo, da je prilika o izgubljenem sinu prava podoba božjega usmiljenja do nas, kako more grešnik, in naj še tolik, dvomiti o odpuščenju, ako je v resnici zapustil greh. Ganljiva je ta prilika, ki mora pač vsakega navdati z zaupanjem v božje usmiljenje.

Vendar božji Zveličar je hotel prepričati nas o svojem usmiljenju ne samo s priliko, temveč tudi z dejanjem, kar je storil tolikokrat. V Jeruzalemu je bila očitna grešnica. Celotisti, ki so jo privedli na grešno pot, so jo zaničevali. Kakor vsak grešnik, tako je tudi Marija Magdalena spoznala, da je smrt kazena za greh. Njeno razuzdano življenje jo je še držalo v grešnih sponah, pa spoznala je, da je zavržena ne samo od Boga, ampak tudi od ljudi. Sreča jo Dobri Pastir, ki ga je obdajala velika množica ljudi. Ona se jim približa in od daleč poslušča, kako govori o dobrem pastirju, ki zapusti devetindev-

deset ovac ter gre za izgubljeno, dokler je ne najde. Slišala je njegove besede, da zdravi ne potrebujejo zdravnika, ampak bolni.

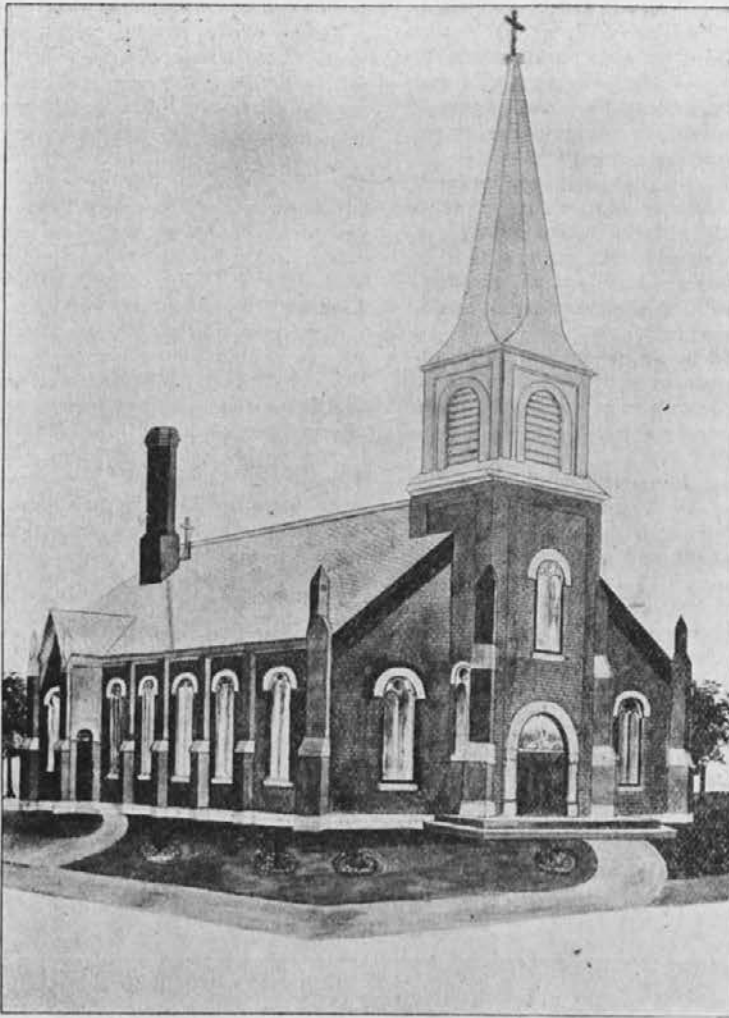
Ko je Učenik prenehal govoriti, mu je sledila od daleč hodeč za množico. V njeni duši je pričela svoje delo milost božja, vendar ni se upala približati Njemu, ki ga je imela za Svetega. Pa milost je zmagala, sklenila je iti k Njemu. In ker je bila znana kot očitna grešnica, je hotela tudi očitno se spokoriti. Kmalu je imela priliko, ko je Zveličarja nekdo izmed farizejev povabil na obed; in prišel je v farizejevo hišo in sedel k mizi, kjer so bili morda nekateri kot priče njenega grešnega življenja. Velike srčnosti ji je pač bilo treba, pa kesanje nad grehi jo je gnalo k Učeniku. Odpuščenje dobiti pri Bogu je bilo tudi tega vredno in šla bližje k Njemu. Čim bližje, tem bolj je čutila svojo nevednost ga pogledati. Jokajoč je stopila od zadaj k njegovim nogam in jih s solzami začela močiti. Ni izpregovorila besede. Tudi ni bilo potreba, saj je bila pred svojim Bogom, ki vidi v srce in videl je, da je bilo izpreobrnjeno. To je bilo vse, kar je zahteval od nje. In ta očitna grešnica, kateri bi ne odpustili ljudje, je slišala tolaživno besedo Zveličarjevo, ki jo je govoril farizeju: "Odpuščeni so njeni mnogi grehi." Njej pa je rekel: "Tvoja vera te je rešila, pojdi v miru." Ni ji samo odpustil, ampak dal jo je pozneje svoji materi za spremljevalko, da je bila pod križem Kristusovim z Marijo Brezmadežno tudi Marija grešnica.

Pa to ni edini slučaj. Ko je naš božji Zveličar zjutraj prišel v tempelj z Oljske gore in je vse ljudstvo prihajalo k njemu, je sedel in jih učil. Kar pripeljejo pismouki in farizeji ženo, zasačeno pri prešuštvovanju, jo postavijo v sredo in mu reko: "Učenik, ta žena je bila zasačena v prešuštvovanju. V postavi nam

Mozes ukazuje take kamnati; kaj pa ti praviš?" Pač ni bilo upanja za to ženo. Tudi ni tajila ali opravičevala svojega greha. Tako je bila gotova obsodbe, da še ni prosila usmiljenja. Stoji pred Jezusom, čakajoč obsodbe. Brez dvoma ji zdaj stopi pred oči njeno grešno življenje. Pred neskončno Svetim spozna svojo hudobijo. V srcu ji je žal nad grehi. In Jezus je videl njeno kesanje. Postal je ne samo njen Zveličar, temveč celo njen zagovornik. Videl je njene tožnike, ki so imeli iste grehe, radi katerih so hoteli obsoditi njo. Jezus se je pripognil in je s prstom pisal po tleh. Ko ga pa niso nehali vpraševati, se je vzravnaval in jim rekel: "Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo." In spet se je pripognil in pisal po tleh. Ko so pa to slišali, so drug za drugim odhajali ven — počenši od najstarejših (ki so se morali najbolj zavedati grehov), — in ostal je sam in žena v sredi. Jezus se je vzravnaval in ji rekel: "Žena, kje so? Te ni nobeden obsodil?" Ona je rekla: "Nobeden, Gospod." In Jezus je rekel: "Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in odslej več ne greši." In lahko verujemo, da ni več grešila.

Ker je bil naš božji Zveličar tako usmiljen z grešniki, so zato farizeji in pismouki celo godrnjali: "Ta grešnike sprejema in je z njimi." Ali On jim je povedal priliko o izgubljeni ovci, s katero jim je razložil, da bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.

Spoznanje svojih grehov in njih srčno obžalovanje, to je vse, kar Bog zahteva od vsakega grešnika, če hoče, da mu bodo odpuščeni. Kogar pa ne gane toliko usmiljenje božje in je enak trdovratnemu razbojniku, ki je slišal prošnjo Zveličarjevo: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj dela-

Poljska cerkev sv. Križa v Jolietu,
kamor hodimo ob nedeljah pomagat iz Lemonta. Cerkev so
ravnokar od znotraj zelo okusno preslikali in prenovili.

S. T. A.:

Romarski shodi pri Mariji Pomagaj v Lemontu.

Božja pota so že od nekdaj. Že Izraelci so hodili na božjo pot v Jeruzalem. Ko je bil Jezus star 12 let, je šel iz daljnega Nazareta s svojimi stariši v Jeruzalem k velikonočnim praznikom.

Od davnih časov je Rim središče božjih potov, kamor so prihajali in še prihajajo ljudje od vseh strani celega sveta.

Sveto mesto Jeruzalem, kjer je naš Gospod trpel in umrl, obiskujejo tudi z vseh delov sveta.

Največja božja pot v čast Devici Mariji je v Lurdu na Francoskem; ondi se namreč leta 1858. Marija prikazala in je Bernardiki naročila, naj pove g. župniku, da naj ljudje v procesijah hodijo k masabielskim skalam,

Tudi Slovenci imamo več Marijinih cerkva, kamor romajo naši ljudje. Najbolj sloveči božji poti ste sv. Višarje in Brezje. Žalibog, sv. Višarje so sedaj pod italijansko vlado in ne prihaja več toliko romarjev kot prejšnje čase. Brezje na Gorenjskem so pa najbolj priljublene našemu vernemu narodu. Marija Pomagaj z Brezij ni češčena le na Brezjah, njena podoba je v veliki časti v Ameriki v onih cerkvah, katere so sezidali slovenski duhovniki. Tako sem videl v St. Paulu v Minnesoti v treh nemških cerkvah prelepo podobo breške Marije Pomagaj. V teh cerkvah so bili prvi duhovniki Slovenci. Najlepša je pač Marija Pomagaj v cerkvi sv. Neže, kjer je župnik monsig-

jo!" in videl njegovo potrpežljivost — in še ostal nespokorjen, tak in edino tak trdovraten grešnik ne more dobiti odpuščanja in se ne more zveličati; kajti Bog nikogar ne sili h kesanju in pokori. Vse pa stori, da bi ga nagnil in pripravil h kesanju in popoljšanju. Kdor si vzame k srcu njegove opomine in klice, bo spoznal in obžaloval svoje grehe; kdor se pa noče zmeniti za nje, bo ostal v svoji trdovratnosti in njega bo zadela jeza božja.

Za vsakega posameznega kot za vso človeško družbo, ki je bolna, je v tem edino zdravilo, da spozna svojo duševno bolezen in se skesano in zaupno povrne nazaj k usmiljenemu Zveličarju in najboljšemu Zdravniku. On ne bo nikdar zavrgel skesanega grešnika, kajti "usmiljen in milostljiv je Gospod, potrpežljiv in jako usmiljen. Ne stori nam po naših krivdah. Kakor se oče usmili otrok, usmili se Gospod bogaboječih. Saj pozna, kakšna stvar smo, saj pomni, da prah smo."

nor Ogulin. Pred to podobo vedno ljudje molijo in prižigajo luči. Tudi v slovenski cerkvi sv. Jožefa v Jolietu je podoba Marije Pomagaj v lični kapelici obdana od nebroj lučic. Ko je p. Benvenut dai poslikati svojo krasno cerkev, je tudi hotel imeti med drugimi slikami Marijo Pomagaj z Brezij. Prelepa je ta slika na desni steni pri velikem altarju.

Tudi slovenski frančiškani tu v Ameriki niso hoteli biti brez Matere Božje z Brezij. V svoji cerkvi na farmi blizu mesta Lemonta so postavili na levi stranski altar podobo Marije Pomagaj. Podoba je ravno taka kot na Brezjah in l. 1925. so jo na kresno nedeljo ljubljanski škof slovesno kronali.

Rojaki v Chicagi in okolici imajo veliko zaupanje na Marijo Pomagaj in v poletnem času vsako nedeljo pohite v Lemont, da se priporočajo Mariji v svojih težavah.

Cerkev Marije Pomagaj polagoma postaja priljubljena božja pot za ameriške Slovence. Prišli so v Lemont počastit Marijo iz dalnjih krajev kot iz New Yorka, Minnesote, Pennsylvanije, Clevelanda. Frančiškanska farma je na jako lepem kraju. Do nje pripelje gladka cesta. Za cerkvijo je na obeh gričih prostora za tisoče in tisoče ljudi. Najbolj prijetno je pa ob jezeru, kjer navadno taborijo romarji, otroci pa skačejo veselo ob obali in se vozijo v mičnem čolničku po jezeru. Kdor hoče uživati malo nebeškega veselja, naj pride pomladi ali poleti le sem.

Sicer bodo pa romarski shodi letos privabili naše rojake z vseh krajev Ameriki.

Prvi shod bo 15. aprila na belo nedeljo, drugi bo na praznik Marije Pomagaj, patrone naše cerkve in samostana 24. maja in naslednjo nedeljo 27., ko je ob enem binkoštni praznik.

Drugo nedeljo po binkoštih 10. junija bo slovesna procesija s presv. Rešnjim Telesom.

Obletnico kronanja Marije Pomagaj bomo praznovali prvo nedeljo v juliju, kar je letos 1. julij.

Nadaljni shod je na porcijunkulo 2. avgusta in v nedeljo 5. avgusta. Ta dva praznika zadobe romarji popoln odpustek tolikokrat kolikokrat obišejo cerkev in molijo na papežev namen.

Šesti shod bo 15. avgusta na praznik Vnebovzjetja Device Marije in v nedeljo 19. avgusta. V nedeljo potem priredi romanje vrla southchicaška župnija.

Rojstvo Device Marije tudi proslavimo s shodom t. j. 8. septembra in v nedeljo 9. septembra.

Zadnji shod bo pa na praznik sv. Frančiška 4. oktobra in v nedeljo 7. oktobra, ko je letos praznik rožnivevske Kraljice. Na ta dva shoda naj pridejo zlasti tretjeredniki.

Čas shodov bomo naznanili sproti v Ave Mariji in ker imamo udoben romarski dom, upamo, da bodete vi, častivci Marije Pomagaj prišli tudi iz bolj oddaljenih krajev.

Pred shodi bo zvečer in na shod sam zjutraj spovedovanje. Na dan vsakega shoda bo sv. maša ob 10. uri, popoldne ob 2. pa pete litanije Matere Božje.

Glede časa si zapomnite, da se vse po-

božnosti vrše ne po novem času ampak po navadnem solnčnem času.

Druge proste nedelje so pa na razpolago za krajevne izredne shode raznih far in društev. Prosimo pa, naj se priglasijo pravočasno, da potem samostansko predstojništvo vse lepo uredi. Ob teh izrednih shodih bo tudi sv. maša ob 10. uri.

Uradno so se že priglasili člani društva sv. Jurija kat. borštinarjev za nedeljo 22. julija in člani društva sv. Štefana za nedeljo dne 8. julija. Oba društva sta iz Chicage.

Pred praznikom Marije Pomagaj bomo opravljali devetdnevnicu od 15. do vštveši 23. maja in kdor hoče, da bo tudi on deležen te devetdnevnic, naj nam sporoči.

Ker ne bo izšla pred 1. majnikom Ave Maria, zato vas že danes prosimo, da bi prav mnogi poslali za luči pred podobo Marije Pomagaj in za šmarnice.

Vsem romarjem, ki bodo letos prišli k Mariji Pomagaj, kličemo:

Pozdravljeni in dobro došli!

Slovenski frančiškani.
(Rev. A. M.)

Slovenske sestre pri hrvatski cerkvi v Jolietu.

SKRITI ZAKLAD.

(Dalje s strani 117.)

Poteh besedah se vsi štirje vsedejo.

Resno in s poudarkom začne Everard pripovedovati svojo čudovito zgodbo. Z živahnimi besedami je naslikal, kako se je starček prvič prikazal in svojo neodločnost in bojzljivost pri tem. Nato je opisal drugi obisk in kako je sledil starčku v tlakovano sobico, kakor tudi svoje brezuspešno prizadevanje, da bi dvignil kamen. Zarečega obraza je nato pripovedoval o dogodku tretje noči. Povedal je, kako je našel monštranco z dragocenim zakladom, kako se je starček hipoma spremenil, kako ga je slednji blagoslovil in naposled izginil. Adlje je še omenil, da ni bil dvestoletni varuh Najsvetejšega nihče drugi, kakor radi svoje vere umorjeni p. Placidus.

Globoka tišina je zavladovala v sobi, ko je Everard končal svojo pripoved. Slednjič prekine molk Lady Byvyan in vzklikne z ginjenim glasom: "Hubert, jaz se ne morem dalje ustavljati, postati hočem na vsak način, najsi me stane kolikor hoče, katolikinja. Že 17 let se bojujem proti božji milosti. Že pred poroko sem spoznala resničnost katoliške vere in že takrat sem sklenila prestopiti. Neki prileten duhovnik me je poučeval. Tedaj pa sem spoznala tebe, Hubert, in dala ti svojo besedo. Iz strahu pa, da me ne bi ti zapustil, če bi vero spremenila, sem prestop odložila na poznejši čas. Vsako leto sem močnejše hrepenela postati katolikinja, a vselej sem to težnjo udušila. A sedaj ne morem več, premagana sem. O, Hubert! ali me boš zavrgel, če sprejemem vero tvojih prednikov?" Sir Hubert je bil globoko ginjen. "O draga žena," je naposled spregovoril z dušečim glasom, "če ti bo katoliška vera nakakšen način k sreči, imaš moje popolno privoljenje. Toda Laura, koliko žalosti bi nama obema lahko prihranila, ako bi mi bila že od začetka bolj odkritosrčna in mi povedala, da želiš prestopiti. Obdal sem te z vsem, kar ti more nuditi bogastvo in ljubezen, a kljub temu sem večkrat opazil na licih sledi solz. Sedaj vem vzrok temu. Pač ni bilo prav, da mi toliko let nisi zaupala svoje bolesti."

"Odpusti mi Hubert!" je šepetala Laura. "Vem, da sem grešila." Hubert jo ljubeznivo pogleda in vpraša nato Everarda: "Everard, kaj nameravate sedaj storiti?" — "Najrajši bi dal poslati po kakega katoliškega duhovnika in nato v njegove roke izročil Najsvetejše," odvrne mladenič. — "To se bo takoj zgodilo," pravi Hubert in pozvoni. Vstopivšemu služabniku ukaže: "Pripravite takoj voz in James naj se takoj odpelje do bližnje katoliške cer-

kve in naj poprosi dotičnega duhovnika, naj pride semkaj!"

Nato povzame besedo Gertruda in pravi: "Upam gospod Neville, da nas popeljete k svetemu Zakladu." — "Z veseljem," pritrudi mladenič, "saj tudi mene vleče na sv. kraj." Toda nikakor se ne more spomniti, kje bi se prišlo do sobice z zakladom. Hiti je gori in doli po stopnicah, toda brezuspešno. Žalosten naposled pove nestrpnim čakavcem, da ne more dobiti uhoda. Edino upanje je duhovnik. Vsa družina ga je nepotrpežljivo pričakovala. Slednjič vendar na splošno veselje zaropota pod gradom voz. Gospodar hiti doli, da bi dostojno sprejel duhovnika. Kmalu nato je pater La Roche v biblioteki in Everard je moral ves dogodek ponovno opisati. Pripovedoval je o trikratni prikazni častitljivega mučenca in o odkritju skritega zaklada z vsemi podrobnostmi. H koncu še pristavi, da nikakor ne more dobiti dohoda v sobico z zakladom.

Pater La Roche je poslušal brez prekinitve. Na koncu pravi: "Pokažite mi sobo, kjer se vam je prikazal sv. mučenec."

Nato se vsi odpravijo za Everardom. Duhovnik si sobo jako natančno ogleda, nato pa reče: "Odmaknite, prosim, postelj. Sir Hubert in Everard sta z ne ravno majhno težavo postelj postavila na drug prostor. Za posteljo ni bilo ničesar videti, v sobi namreč je bilo, kakor že prej omenjeno, precej temnačno. Duhovnik stopi bliže in tipa z roko. "Tukaj morajo biti kaka skrivna vrata, kajti jaz čutim nekako pero." Ni še dobro spregovoril, že se radi pritiska vrata odpro z velikim truščem. La Roche pokaže na ozke stopnice. Na koncu teh je bilo opaziti še ena vrata. Pater La Roche, Sir Hubert in Everard se takoj podajo po stopnicah, odpro še ona vrata in soba z zakladom je bila pred njimi. Vsi trije skoro nehote popadajo na kolena. Po kratki molitvi se vzdigne Sir Hubert in pošepeta globoko v molitev zatopljenemu duhovniku nekaj na uho, narkar se za nekaj časa odstrani. Kmalu pa se vrne in da duhovniku znamenje. Le-ta se vzdigne, nato pa zopet sklone nad jamo in vzame s svetim spoštovanjem v roke monštranco z Najsvetejšim in jo v spremstvu Everarda in Sira Huberta nese v gorenjo sobo. Pri vstopu v le-to je stalo 12 služabnikov z gorečimi svečami v rokah v vrsti. Lady Byvyan in Gertruda pa sta vso sobo, kolikor se je v naglici dalo, okrasili s cveticami.

Sprevod je šel po vsej hiši, v kateri je bival Jezus kot tujec, nepoznan gost nad 200 let. Pred gradom pa je vstopil duhovnik v voz in odpeljal se je z dragocenim zakladom v bližnjo katoliško cerkev.

VII.

Tri mesece po tem dogodku je bil Sir Hubert s svojo soprogo sprejet v naročje sv. matere rimskokatoliške Cerkve. Njun zgled je posnemalo mnogo podložnikov, ki so zvedeli o dogodku.

Leto nato se je Sir Hubertu v njegovo največje veselje rodil sin in dedič. Everard in Gertruda sta mu bila krstna botra. Ime so mu dali po sv. mučencu p. Placidu. Tako ni bila rodbina Byvyan nič več zapisana propadu.

Sobo, kjer je bil sv. mučenec umorjen, so spremenili v kapelico.

Gertruda je pozneje vstopila v samostan karmeličank.

In kaj se je zgodilo z Everardom?

Par let po tem dogodku je bil poklican k smrtni postelji svojega bogatega očeta. Oče je sinu spregledal njegov "greh" in v oporoki mu je zapustil vse svoje premoženje. Oče je kmalu nato umrl. Prvo, kar je Everard naredil s svojim velikim premoženjem, je bilo to, da je sezidal cerkvice v čast svetemu mučencu. Nato pa je odšel v Rim, vstopil v tamošnji angleški kolegij in postal po par letih študij goreč duhovnik in izpolnile so se nad njim besede sv. pisma:

Tu es sacerdos in aeternum, secundum Ordinem Melchisedech.

Mr. Frank Ulčar,

naš potovavni zastopnik.

Iz našega ofisa.

ZAHVALE.

Prav lepo se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Marijnemu ter svetemu Antonu za uslišano prošnjo, in v ta namen pošiljam, za sv. mašo in mali dar za lučke. — Neimen., Loydell, Pa.

Zahvaljujem se Mariji Pomočnici Lemontski, sv. Ani in sv. Tereziji od Dete Jezusa za ljubo zdravje, ki sem ga na njihovo prošnjo zadobila.

M. Hitti, Chicago, Ill.

Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo, in v ta namen pošiljam mali dar.

Frances Zore, Indianapolis, Ind.

Javno se zahvaljujem Mariji Pomagaj v Lemontu za uslišano prošnjo. Bila sem bolna in na njeno prošnjo sem zopet ozdravela, za kar ji bodi srčna hvala. Priloženo pošiljam mali dar v podporo lista.

Mary Fraus, Ill.

Čenjeni urednik Ave Marija!

Tukaj Vam pošiljam mali dar v pri-srčno zahvalo Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. Pred par leti sem popolnoma oslepel na obe očesi. Priporočil sem se Mariji Pomagaj v Lemontu in sedaj hvala Bogu vidim čitati in pisati.

Z vsem spoštovanjem

Ivan Kostels, Steelton, Pa.

Bodi iz srca hvala Mariji Pomagaj in Srcu Jezusovemu za njih dobrote, ker sem bila že večkrat uslišana, za kar sem prosila. Prosim jih še za naprej za ljubo dravje v družini. Upam, da bom uslišana. Prilagam mali dar v podporo lista.

M. P., Cicero, Ill.

Zahvaljujem se Mariji Pomagaj, Srcu Jezusovemu in sv. Tereziji Mali Cvetki za uslišane prošnje. S tem spolnujem svojo obljubo. Priporočam se jim še v bodoče v pomoč. Priloženo pošiljam mali dar.

Mrs. Jennie Velikonja.

DAROVİ V BLAGU.

Mr. Avgust Jakopič iz New Yorka nam je zopet daroval krasen vijolčasti pluvijal. Že prej nam je poslal tri lepe mašne plašče.

V SLOVO.

Naš zvesti naročnik Mr. John Gosar in njegova žena Mrs. Roza roj. Čečko iz Bethlehem sta se poslovila od Amerike in odšla nazaj v stari kraj.

Nam je žal za njima: upamo pa, da se bosta vrnila kaj kmalu v Ameriko, kakor hitro se odpočijeta od utrudljivega slikarskega dela in — naveličata razru-

Mr. John Gosar je naš dobrotnik: natisikal in podaril je naši cerkvi v Lemontu, Ill. oltarsko sliko, predstavljajočo smrt sv. Jožefa. Tudi gmotno nam je

pomagal v prvih težavnih razmerah; pred kratkem pa nam je poslal velik zabo-
lej lepih knjig v trajen spomin. Knjiga v zasebnih rokah se zgubi, v knjižnici v javnih zavodih pa najde trajno mesto, dostikrat za stoletja.

Za ta dar in za vse drugo bodi mu tem potom izražena zahvala frančiškanske družine v Lemontu. Vsi mu želimo srečno pot in še srečnejši povratek!

Slovenski frančiškani v Lemontu.

OSTALI DAROVİ.

Za Apostolat sv. Frančiška so poslali:

Anna Mišmaš (za verne duše) \$5; Mary Jerše \$10; Anna Bajuk 50c; Joseph Jakše \$10; John Verbanek \$10; Pavel Vehovec \$10; F. Stupnik 50c; Rosie Glavan \$1; Marija Snežič \$7; Jakob Ponikvar \$10; Agnes Rom \$1.50; Bernard Rom \$1.50; Frank Hočevar \$1; Frančiška Bevk \$10; Terezija Zalokar \$10; Janez Drobič \$10; Rozalija Faust 50c; Jakob Skubec \$1; Frank Stopar \$2; Alojzija Stopar \$2; Frank Hočevar \$2; Mary Blančak \$10; Frances Miklič 50c; Mary Dolenc \$7; Anton Jakšetič \$10; Frank Tomšič \$10; Joe Skufca \$6; Mrs. Mary Sever, St. Clair, Pa. je poslala že meseca decembra 1926 za Apostolat sv. Frančiška \$30, in sicer za Štefana Jakša \$10, ba John Sever \$10 in Mary Sever \$10. (Ta imena in darovalko smo po pomoti pozabili priobčiti v listu Ave Maria).

Na sv. maše so dali:

John Miklič \$1; po Mr. Frank Ulčar \$1; Marija Mavrin \$1; Filip Ambrož \$5; Anna Vavter \$1; Joseph Judnich \$4; John Reje \$2; Mary Babnik \$1; Josephine Pintar \$5; Anna Bayuk \$1.50; John Dobrav \$1; Frances Barich \$2; po Mr. J. Grdina \$1; Frances Verhovec \$1; Neimen. \$5; Mary Rozman \$2; Mary Ferkulj \$1; Mary Glavan \$1; Terezija Možič \$1; Mary Barle \$2; Mary Klemenčič \$2; Frank Gaber \$1; Frances Brodnik \$1; Joseph Laitz \$2; Frank Kostelc \$1; Anton Papeš \$1; Helen Zore \$1; Neimen., N. Y. \$1; Mary Maček \$2; Neimen. \$1; Alojzija Stražišar \$1.50; Terezija Narobe \$1; Marjeta Svete \$2; Neimen. \$1; Mary Perušek \$1; Mary Kolarič \$1; Frančiška Lamut \$2; Matija Ulešič \$7; Mary Zerovnik \$1; Louis Puš-
čarich \$1; Alojzija Okoren \$2; Jerry Lavrič \$1; Mary Anzele \$5; Mamie Starc \$1; Frances Muren \$1; Sr. Edita \$7; Katharine Hladnik \$5; Mary Okičič \$5; Mary Heglar \$1; Mary Gostič \$1.50; Mary Turk \$1; Frances Mandel \$5; Frances Murn \$2.50; John Traven \$1; Neimen., No. Chicago \$1.50; Mary Zore \$1; Mary Zorc \$1; Mary Poljak \$1; John Vovk \$2; Louis Zlogar \$1; Matilda Sa-

kunda \$3; Joseph Jerich \$2; Veronika Markovich \$1; Agnes Ivanček \$1; Mrs. Frank Cvenk \$5; Antonija Nemgar \$2; Joseph Gregorc \$1; Mamie Cesarek \$4; Mary Habjan \$1; Mr. Remec iz Elm-husta \$4.50, Mary Sever \$1.00.

Darovi za Cerkev Marije Pomagaj:

Avgust Jakopich \$5.00, Rosie Možina \$1.00, Mary Plantan 50c, Frank Sever \$50c, Alojzija Zakrajšek \$5.00, N. N. \$5.00, Mary Zorc 6c, Florjan Pelko \$1, Louis Zlogar \$1.00, Antonia Nemgar 50c.

Darovi za kolegij sv. Frančiška.

Po Mr. Frank Ulčarju 20c, Antonija Nemgar \$1.00.

Za lučke pri Mariji Pomagaj in sveti Tereziji.

John Miklič \$1.00, Joseph Judnič \$1, Math Zugel \$1.00, Veronika Rupe \$1.00, Ana Hribar \$1.00, Joseph Sustaršič 50c, Alojzija Umek \$1.00, J. Dolenc \$1.00, Steve Ruch 50c, Mary Glavan \$1.00, Mary Barle \$1.00, Anna Tomšič 50c, Frank Gaber \$1.00, Frances Gornik \$1.00, Frančiška Rus \$5.00, Rosie Mance 50c, Mary Zore \$1.00, Frances Tomsha 30c, Neim. \$1.00, Alojzija Stražišar 50c, Terezija Narobe \$1.00, Marko Bluth 50c, Rosie Roski \$2.00, Neim. 50c, Uršula Ivšek 25c, Mary Rozman \$1.00, Frank Hrovatin 50c, Joseph Skrabe \$1.00, Mary Swan \$1.00, Alojzija Okoren \$1.00, Neimen., N. Y. 50c, Mary Turk \$1.00, Frances Murn 50c, Neim., No. Chicago 50c, Mary Polak \$1.00, Mary Vidmar 50c, Agnes Ivančič 50c, Ivanka Smrekar 50c, Josie Cimperman \$2.00, Antonija Nemgar \$1.

Darovi za list Ave Maria.

Mary Hitti \$1.00, Mike Kobe \$1.50, Marjeta Svete 85c, Margaret Kvas \$1, Ivan Kastelic \$1.00, Mary Fraus \$1.00, Joseph Jerich \$3.00, Mary Peternel \$1.

Zahvala Rt. Rev. I. Fr. Gnidovca, škofa v Skoplju.

Po veleč. P. Blanku Kavčiču sem hvaležno prejel darove, poslanc mi po banki Zakrajšek & Češark.

Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so darovali in jim želim od presv. Srca Jezusovega po priprošnji Matere Božje in sv. Jožefa obilnih milosti in blagoslova.

V presv. Srcu Jezusovemu hvaležno udani

Ivan Franjo Gnidovec,
biskup skopljanski.

Prizren, 18. februarja 1928.

OB SREBRNEM STUDENCU.

(Dalje s strani 100.)

Toda Alojna ni pustil blizu. Sam bi se rad vr- gel na dragoceni zaklad in ga nemoten vžival.

“Po kaki pravici?”

Anderlajn je vedel, da mu tolminska graščina ni dala nobene pravice iskati rudo, ker Alojna pravice ni iskal, ker niti vedel ni, da je pravica potrebna, da brez nje nihče rud ne sme dvigati na zemlji, ki spada pod tolminsko oblast, razun graščine same, ali pa tistega, ki mu graščina izda dovoljenje. Zdaj pa tako ravna, kakor bi imel vso pravico, ki jo ima pa ravno toliko, kot Andreajn sam, pa prav nič več ne.

O, Anderlajn je pač vedel, kje in kako se dobi pravica, toda vedel je, da je zanj bolje, da z Alojnom sama skrivaj vživata dobrote, namesto, da bi delila z graščino in bogve še s kom, zakaj postava je bila taka, da je bilo treba odrajtovati tudi desetine iz dohodkov rudarstva, kakor od kmetijstva. In bolje je, da se godi vse skrivaj, da nihče ne izve, kaj se godi v grapi, zakaj ako se izve, da se ondi pridobiva srebro, pridrlo bo srečolovcev in postopačev od vseh strani in bi otimali drug drugemu, kar bi se do- brega našlo. To je Anderlajn videl v domači de- želi, kjer je prišlo dobičkaželjnih in zaslužka po- trebnih ljudi od vseh strani, ako se je le izvedelo, da se je kje pokazala ruda.

No, kaj takega bi Anderlajn tudi sebičnemu Alojnu privoščil. Potem bi gledal. Grapa bi bila takoj polna vsemogočih postopačev, da bi se jim Alojna komaj izogibal. Potlej bi videl, kako bi prestrezal kaplje, ko bi sto rok držalo posodo pod curkom.

“Hej! Alojna! Ti si neumen!”

Gotovo je, da bi bil Anderlajn rad nagnal Alojni vsemogočih iskavcev zemeljskih zakladov in mu po- drl načrte, ki jih je imel, toda ker je bil Anderlajn previden in je vztrajno strmел za svojim ciljen, tega ni storil, ker je vedel, da bi bili tudi njegovi načrti uničeni. Zato je še premišljal, kako bi prišel Alojnu do živega in bi ga pripravil, da bi sama dvigala zaklad in ga tudi sama vživala.

Ko se je naspal in sta se sešla naslednjega dne z gospodarjem, je pa Anderlajn poskusil:

“Ali si kaj drugačne volje danes, kakor si bil?”

Alojna je bil pa še vedno slabe volje.

“Poberi se mi! Ti boš kriv, ako se izpozabim.”

Tako je zarežal Alojna in naredil kretnjo tako grozilno, da je Anderlajn spoznal, da naredi najbo- lje, ako se umakne.

Še tisto uro je otovoril konja in odpotoval.

Brez slovesa je šel in Alojna mu ni želel “srečne poti”, kakor je bila že tedaj navada. Želel mu je vse kaj drugega, zakaj jezen je bil nanj, jezen na- se, kakor tudi na vse svoje. Ali ga je bilo treba

imeti zdaj na glavi? Zaupati mu skrivnost o stu- dencu? Ali ne bi bilo bolje, ko bi se bili pustili gna- ti v Tolmin in se ondi pobotati? Kaj bi jim bili mo- gli, ko niso storili nič hudega? Nekaj dni temnice, morda bi bila palica pela, pa bi bila vsa stvar v kraju. Nihče bi ne bil vedel, kaj imajo v grapi.

Podreviti je hotel tisto sodrgo žolnirsko, pa niso hoteli gumpci, ko so videli, da mati ni voljna. In še nocoj bi mu bil lahko zamašil usta, da bi nikdar več ne zinil besedice in bi imeli mir pred njim. Pa niso hoteli. Dopovedati jim ni mogel, da je to ropar, ki jih hoče oropati in da ni greha, ako se roparja u- braniš s silo.

“Ropar je!”

Kako je zvit in hinavski! Kako se je dobrikal!

“Vzdignimo zaklad! Razdelimo si ga!”

“Po kakšni pravici? Naš je zaklad! V naši zemlji leži in ni je moči, ki bi nam ga vzela, ako ga sami nočemo dati!”

“Hahaha! Za pergament je vprašal. Kaj po- trebujem pergament? Sam sem našel zaklad brez vseh pravic. Nikogar nisem prosil zanj. Grozil mi je s postavo nemških cesarjev. V naši grapi še ni- koli nismo slišali o nemških cesarjih in njihovih po- stavah. Tukaj si izdajamo postave sami. Naj le pride kdo!”

Tako se je jezil Alojna vpričo svojih ljudi in se ž njimi prepiral, ako niso mislili tako kakor je želel in bi bilo za vse prav.

Z ženo je bil skrajno neuljuden, zakaj rekla je in večkrat ponovila:

“Kaj je bilo treba vse jeze in vsega prerekanja pri nas. O, kako smo v miru živeli! Sam Bog je bil pri nas! Kar se je pa našlo tisto nesrečno blato, ni več miru. Koliko si ti pretrpel! Otroci so kri pre- livali. In sam hudobec te je obsedel. Ubijal bi, ako bi te nihče ne videl. O, nesrečni trenotek! Da bi se le pogreznilo tako, da bi nikdar več ne prišla na dan niti kapljica srebra!”

“Nespamet govori tako! Srebro v zemlji je dar božji. Ti, kajpada, bi ga razdala. Za vsakim capi- nom bi razmetala, da bi nam nič ne ostalo. Revšči- na bi bila zopet v hiši kakor je bila prej in bi nas trla. Potem bi pa že gledala.”

“In mir bi bil v hiši, ki je vreden več kakor vse tvoje srebro in kar ga je še v zemlji.”

“Saj mir bo zopet! To pa že rečem. Mir bom napravil. V miru bomo vživali, kar nam je naklo- njeno. Ako žvirca še kdaj pride, mu že pokažem, kdo je gospodar tukaj!”

Udaril je po mizi, da je zaječala in je pristavil:

“Živ ne bo prišel iz grape!”

(Dalje prih.)